

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน
จังหวัดนครปฐม
(ช่วงเดือนมิถุนายน – ธันวาคม ๒๕๖๗)

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
จังหวัดนครปฐม

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด โดยมีหน้าที่ติดตามสถานการณ์ เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตร รวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรได้ทราบอย่างทันท่วงที เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายแก่พื้นที่การเกษตรและผลผลิตทางการเกษตรที่เกิดภัยธรรมชาติ

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝนจังหวัดนครปฐม (ช่วงเดือนมิถุนายน-ธันวาคม๒๕๖๗) โดยนำแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ การป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติรวมทั้งโรคระบาดในพืชและสัตว์ ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝนตลอดจนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม

พฤษภาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ ๑	บทนำ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กรอบการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน งบประมาณ บทบาทหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑ - ๕
	นิยามศัพท์ อุทกภัย วาตภัย ฝนทิ้งช่วง โรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด โรคระบาดสัตว์	๕ - ๖
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนครปฐม ประวัติความเป็นมา สัญลักษณ์ประจำจังหวัด ต้นไม้ประจำจังหวัดคำขวัญประจำจังหวัด คำขวัญประจำจังหวัดนครปฐม เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางการปกครองประชากร พื้นที่เศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่สำคัญ อุณหภูมิต่ำ ปริมาณน้ำฝน ภาวะเศรษฐกิจและข้อมูลด้านการเกษตร แหล่งน้ำ	๗ - ๒๐
ส่วนที่ ๓	การเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร สถานการณ์ทั่วไป สถานการณ์น้ำและปริมาณฝนในเขตจังหวัดนครปฐม กลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร การติดตามและรายงานผล บัญชีทรัพยากรหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เบอร์ติดต่อประสานงาน	๒๑ - ๓๖
ส่วนที่ ๔	แผนป้องกันและเผชิญเหตุสาธารณภัยด้านการเกษตร	๓๗ - ๔๑

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุม จึงทำให้มีฤดูกาลที่เด่นชัด ๒ ฤดู คือ ฤดูฝนกับฤดูแล้ง (Wet and Dry Seasons) สลับกันโดยฤดูฝนเริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม เมื่อมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมชื้นพัดปกคลุมประเทศไทย ขณะที่ร่องความกดอากาศต่ำ (แนวร่องที่ก่อให้เกิดฝน) พาดผ่านประเทศไทยทำให้มีฝนชุกทั่วไป ร่องความกดอากาศต่ำนี้ปกติจะเริ่มพาดผ่านภาคใต้ในเดือนเมษายน แล้วจึงเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนพฤษภาคมและมีฤดูหนาวตามลำดับ ประมาณปลายเดือนมิถุนายนจะเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านบริเวณประเทศจีนตอนใต้ ทำให้ฝนในประเทศไทยลดลงระยะหนึ่งและเรียกว่าเป็น "ช่วงฝนทิ้ง" ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ - ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือนได้ ประมาณเดือนสิงหาคมถึงพฤศจิกายนร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนกลับลงมาทางใต้พาดผ่านบริเวณประเทศไทยอีกครั้งหนึ่งโดยจะพาดผ่านตามลำดับจากภาคเหนือลงไปภาคใต้ ทำให้ช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยจะมีฝนชุกต่อเนื่องโดยประเทศไทยตอนบนจะตกชุกช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน และภาคใต้จะตกชุกช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน ตลอดช่วงเวลาที่ยอดความกดอากาศต่ำเลื่อนขึ้นลงนี้ ประเทศไทยก็จะได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดปกคลุมอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่บางระยะอาจมีกำลังแรง บางระยะอาจมีกำลังอ่อน ขึ้นอยู่กับตำแหน่งของแนวร่องความกดอากาศต่ำ ประมาณกลางเดือนตุลาคมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมหนาวจะเริ่มพัดเข้ามาปกคลุม ประเทศไทยแทนที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเป็นสัญญาณว่าได้เริ่มฤดูหนาวของประเทศไทยตอนบน เว้นแต่ทางภาคใต้จะยังคงมีฝนตกชุกต่อไปจนถึงเดือนธันวาคม ทั้งนี้ เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดลงมาจากประเทศจีนจะพัดผ่านทะเลจีนใต้ และอ่าวไทยก่อนลงไปถึงภาคใต้ ซึ่งจะนำความชื้นลงไปด้วย เมื่อถึงภาคใต้ โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออกจึงก่อให้เกิดฝนตกชุกดังกล่าวข้างต้น (เว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา)

กรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูร้อนและเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูฝน เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เนื่องจากบริเวณประเทศไทยตอนบน สภาพอากาศมีฝนตกชุกหนาแน่นครอบคลุมพื้นที่มากกว่าร้อยละ ๖๐ และต่อเนื่อง ๓ วัน ขึ้นไป ประกอบกับลมชื้นบนที่พัดปกคลุมประเทศไทยที่ระดับความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งจะพัดความชื้นจากทะเลอันดามันเข้ามาปกคลุมบริเวณประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่วนลมชื้นบนที่ระดับสูงประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทยในปี สำหรับฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม ส่วนภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกชุกหนาแน่นไปอีกระลอกถึงกลางเดือนมกราคม

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยด้านการเกษตรที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๗ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝนจังหวัดนครปฐม (เดือนมิถุนายน - ธันวาคม ๒๕๖๗) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำจังหวัดนครปฐม สามารถป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตรที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัยโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) ด้านการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ด้านการจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response) และด้านการฟื้นฟู (Recovery) เพื่อการช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพและช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัยได้อย่างทันทั่วถึง

วัตถุประสงค์

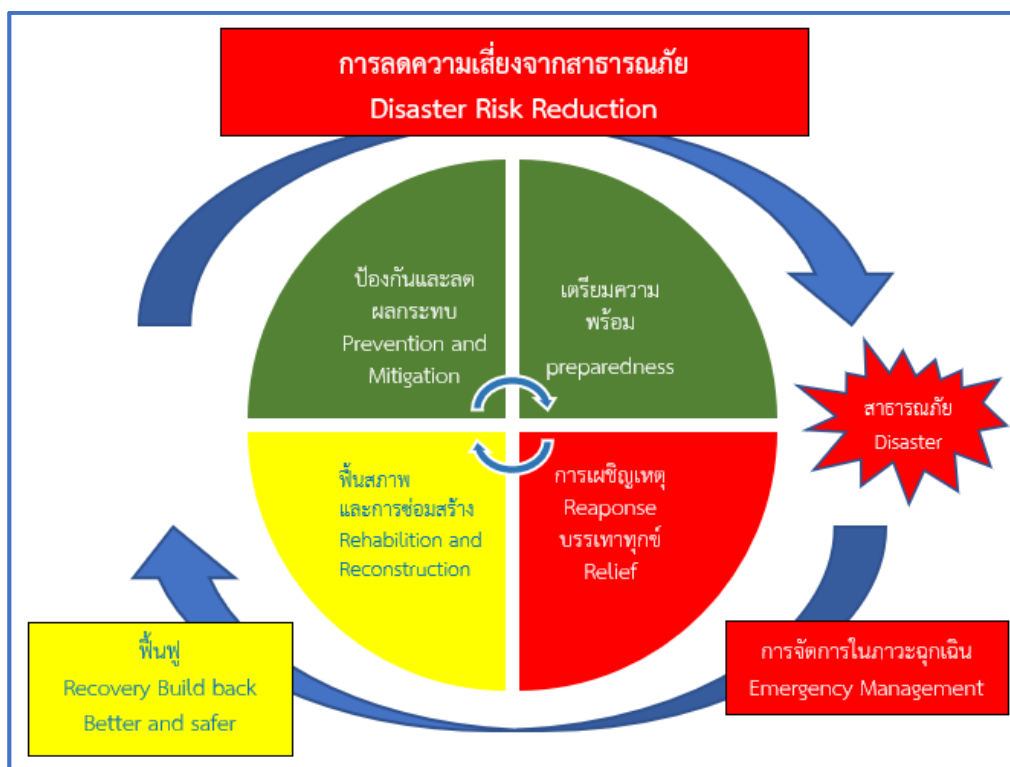
๑. เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานในพื้นที่

เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยพิบัติ ได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์
๒. สร้างการรับรู้แก่เกษตรกรในการปรับช่วงเวลาการผลิต เพื่อลดความเสี่ยงการได้รับผลกระทบจากภัยที่อาจเกิดขึ้น
๓. บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบการดำเนินงาน

การเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) ซึ่งเป็นแนวคิดการนำเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction: DRR) ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)

แผนภาพ : วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

โดยมีแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะก่อนเกิดภัย

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

๑) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

๒) มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสาธารณภัย ดังนี้

๑) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูฝน การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืชและสัตว์ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ระยะเกิดภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

ระยะหลังเกิดภัย การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็น ในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาดำเนินงาน

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (มิถุนายน - ธันวาคม ๒๕๖๗)

งบประมาณ

งบประมาณประจำปีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ติดตามวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย ตลอดจนติดตาม เฝ้าระวัง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพและรายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ

๒. ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม) ติดตามสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย รวมทั้งติดตาม เฝ้าระวัง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อสถานการณ์และรวบรวมข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือขอเงินกู้ยืม แล้วรายงานสถานการณ์และผลการให้ความช่วยเหลือต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์และส่วนกลางทราบ

๓. โครงการชลประทาน ดำเนินการบริหารจัดการน้ำ ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ วิเคราะห์ข้อมูลปริมาณฝน ปริมาณน้ำท่า พื้นที่เสี่ยง วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ แจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบ รวมถึงจัดเตรียมความพร้อมของทรัพยากร เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติบรรเทาภัย ให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

๔. สำนักงานเกษตรจังหวัด ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในการดูแลพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงจัดชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วเพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม และจัดฝึกอบรมอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกรผู้ประสบภัย / จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืช ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร และให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และช่วงฤดูกาล แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งดำเนินการสำรวจความเสียหาย และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร

๕. สำนักงานประมงจังหวัด จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยเกษตรกรให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล รวมถึงการป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์น้ำ การติดตามสถานการณ์ รายงานความเสียหาย และให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ

๖. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จัดทำทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล รวมถึงการดูแลสุขภาพสัตว์ วางแผนอพยพสัตว์การเตรียมเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์เพื่อสนับสนุนในกรณีที่เกิดโรคระบาด ติดตามสถานการณ์ รายงานความเสียหาย และให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

๗. สถานีพัฒนาที่ดิน จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัย เพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม รวมถึงได้จัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร

๘. ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวเพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาวางแผนการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และช่วงฤดูกาลผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีและจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม

๙. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ รวมถึงสนับสนุนเครื่องสูบน้ำรถบรรทุกน้ำและให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตปฏิรูปที่ดินฯ

๑๐. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้คำแนะนำความรู้ด้านบัญชีแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๑๑. สำนักงานสหกรณ์จังหวัด จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตรทรัพย์สินหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน รวมทั้งฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย

๑๒. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร วิเคราะห์สถานการณ์พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติรวมถึงการกำหนดมาตรการต่างๆ ในการช่วยเหลือเกษตรกร

นิยามศัพท์

อุทกภัย หมายถึง เหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจากมีปริมาณน้ำฝนมากจนทำให้มีปริมาณน้ำส่วนเกินมาเติมปริมาณน้ำผิวดินที่มีอยู่ตามสภาพปกติจนเกินขีดความสามารถการระบายน้ำของแม่น้ำ ลำคลอง และยังมีสาเหตุมาจากการกระทำของมนุษย์ โดยการปิดกั้นการไหลของน้ำตามธรรมชาติทั้งเจตนาและไม่เจตนาจนเป็นอันตรายต่อชีวิตทรัพย์สินและพืชผลทางการเกษตร สัตว์ พื้นที่ทำการประมงได้รับความเสียหาย สามารถจำแนกตามลักษณะการเกิดได้ ดังนี้

๑) น้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง (Inundation / Over bank flow) เป็นสภาวะน้ำท่วมหรือสภาวะน้ำล้นตลิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป อันเป็นผลจากเกิดฝนตกหนัก ณ บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน มักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบลุ่มริมแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ น้ำท่วมขังส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและแผ่เป็นบริเวณกว้างไหลเข้าท่วมเรือกสวนไร่นาเนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

๒) น้ำท่วมฉับพลัน (Flash Flood) เป็นสภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความชันมาก และมีคุณสมบัติในการกักเก็บน้ำหรือตื้นน้ำน้อยหรืออาจเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำพังทลาย น้ำท่วมฉับพลัน มักเกิดขึ้นหลังจากฝนตกหนักและมักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งอาจจะไม่มีฝนตกหนักในบริเวณนั้นมาก่อน แต่มีฝนตกหนักมากบริเวณต้นน้ำที่อยู่ห่างออกไป การเกิดน้ำท่วมฉับพลันมีความรุนแรงและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วมาก โอกาสที่จะป้องกันและหลบหนีจึงมีน้อย

วาทภัย (Windstorm) หมายถึง ภัยที่เกิดขึ้นจากพายุลมแรงจนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ สำหรับในประเทศไทย วาทภัยหรือพายุลมแรงมีสาเหตุมาจากพายุหมุนเขตร้อน ได้แก่ ดีเปรสชัน พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น และลมวง (ทอร์นาโด) ซึ่งเมื่อพายุหมุนเขตร้อนมีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อนหรือไต้ฝุ่นจะก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากฝนตกหนัก อุทกภัยลมพัดแรงจัด ในทะเลมีคลื่นสูงและมีคลื่นซัดชายฝั่ง (Storm Surge) ทำให้เรือประมงเกิดความเสียหาย

ฝนทิ้งช่วง หมายถึง ระยะเวลาที่มีปริมาณฝนตกไม่ถึง ๑ มิลลิเมตร ติดต่อกันเกิน ๑๕ วันในช่วงฤดูฝน เดือนที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงสูง คือ ปลายเดือนมิถุนายนถึงต้นเดือนกรกฎาคม ทั้งนี้ เนื่องจากร่องความกดอากาศต่ำได้เลื่อนขึ้นไปทางเหนือ พาดอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน เป็นเวลานานทำให้ฝนบริเวณประเทศไทยลดลงโดยทั่วไป

โรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด เกิดจากการปฏิบัติและรักษาของเกษตรกรไม่เหมาะสม หรือเกิดจากสภาพดินฟ้าอากาศที่กระตุ้นให้เกิดศัตรูพืช ศัตรูพืชที่เคຍระบาดรุนแรง คือ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และโรคไหม้คอรวง

โรคระบาดสัตว์ หมายถึง โรคติดต่อซึ่งสามารถระบาด หรือแพร่จากสัตว์ป่วยไปยังสัตว์อื่นๆ ได้อย่างรวดเร็วทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม โดยมีสาเหตุของโรคที่เกิดจากตัวสัตว์เอง เช่น ชนิด อายุ เพศ พันธุ์ เป็นต้น และสาเหตุที่เกิดมาจากภายนอกตัวสัตว์ เช่น สภาพแวดล้อม การจัดการ การเกิดภัยพิบัติทางด้านอุทกภัย/ภัยแล้ง เป็นต้น

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนครปฐม

ประวัติความเป็นมา

“นครปฐม” เป็นอยู่อารยธรรมสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมืองนครปฐมแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ริมทะเล เป็นเมืองเก่าแก่ มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ และเป็นราชธานีสำคัญในสมัยทวารวดี ในยุคนั้นนครปฐมเป็นแหล่งเผยแพร่อารยธรรมจากประเทศอินเดีย ซึ่งรวมทั้งพุทธศาสนา นครปฐมจึงเป็นศูนย์กลางของความเจริญ มีชนชาติต่างๆ อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก ต่อมาได้เกิดความแห้งแล้งขึ้นในเมืองนครปฐม เพราะกระแสน้ำที่ไหลผ่านตัวเมืองเปลี่ยนเส้นทาง ประชาชนจึงอพยพไปตั้งหลักแหล่งอยู่ริมน้ำ และสร้างเมืองใหม่ขึ้นชื่อ “เมืองนครไชยศรี” หรือ “ศรีวิชัย” นครปฐมจึงกลายเป็นเมืองร้างมาเป็นเวลาหลายร้อยปี จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะที่ยังผนวชได้จุดศรัทธาไปพบพระปฐมเจดีย์ และทรงเห็นว่าเป็นเจดีย์องค์ใหญ่ไม่มีที่ใดเทียบเท่า ครั้นเมื่อได้ครองราชย์ จึงโปรดฯ ให้ก่อเจดีย์แบบลังกาครอบองค์เดิมไว้ โดยให้ชื่อว่า “พระปฐมเจดีย์” ทรงปฏิสังขรณ์สิ่งต่างๆ ในบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ให้มีสภาพดี และโปรดฯ ให้ขุดคลองเจดีย์บูชาเพื่อให้การเสด็จมานมัสการสะดวกขึ้น

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เริ่มก่อสร้างทางรถไฟสายใต้ผ่านเมืองนครปฐม ซึ่งขณะนั้นยังเป็นป่ารก พระองค์จึงโปรดฯ ให้ย้ายเมืองจากตำบลท่านา อำเภอนครชัยศรี มาตั้งที่บริเวณองค์พระปฐมเจดีย์เหมือนเช่นครั้งสมัยโบราณ

ครั้งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้สร้างพระราชวังสนามจันทร์เป็นที่เสด็จแปรพระราชฐานและฝึกซ้อมรบแบบเสือป่า โดยโปรดฯ ให้ตัดถนนเพิ่มขึ้นอีกหลายสาย รวมทั้งสร้างสะพานเจริญศรัทธาข้ามคลองเจดีย์บูชาเชื่อมระหว่างสถานีรถไฟกึ่งองค์พระปฐมเจดีย์ ตลอดจนสร้างพระร่วงโรจนฤทธิ์ทางด้านทิศเหนือขององค์พระปฐมเจดีย์และบูรณะองค์พระปฐมเจดีย์ให้สมบูรณ์สวยงามดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน และได้โปรดฯ ให้เปลี่ยนชื่อจากเมือง “นครไชยศรี” เป็น “นครปฐม”

สัญลักษณ์ประจำจังหวัด

รูปเจดีย์องค์ใหญ่และมีมงกุฎติดอยู่ที่พระปฐมเจดีย์

เจดีย์องค์ใหญ่ หมายถึง องค์พระปฐมเจดีย์ที่พระโสณะและพระอุตระได้ สร้างขึ้นแต่เดิม แล้วสร้างครอบให้ใหญ่ขึ้นดังปัจจุบัน

มงกุฎ หมายถึง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงอุปถัมภ์สร้างองค์พระปฐมเจดีย์ ต่อเติมให้สูงใหญ่สง่างาม ตามที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

จังหวัดนครปฐม ใช้อักษรย่อว่า "นฐ"

ต้นไม้ประจำจังหวัด

“ต้นจันทน์”(Diospyros decandra Lour)

คำขวัญประจำจังหวัดนครปฐม

"ส้มโอหวาน ข้าวสารขาว ลูกสาวงาม ข้าวหลามหวานมัน สนามจันทร์งามล้น พุทธมณฑลคู่ธานี พระปฐมเจดีย์เสียดฟ้า สวยงามตาแม่น้ำท่าจีน"

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“เมืองอัจฉริยะที่มีอัตลักษณ์ที่รู้จักในด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตุเศรษฐกิจด้านตะวันตกรวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม”

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนานครปฐมให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีอัตลักษณ์เป็นที่รู้จักทั้งด้านการเกษตรแปรรูปด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เขตการลงทุน การศึกษาและประตุเศรษฐกิจด้านตะวันตก รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอาหารและวัฒนธรรม (Smart tourism) รองรับสังคมผู้สูงอายุ (Aging)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ สร้างความแข็งแกร่งระดับพื้นที่ให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและกระจายความเจริญให้เป็นระบบขนส่งและเคลื่อนที่อัจฉริยะ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความสุขให้กับประชาชนในทุกกระดับ (Smart mobility and transport)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาประชาชนให้เป็นประชาชนอัจฉริยะ (Smart citizen) มีความสามารถในการหารายได้ ลดรายจ่าย ลดปัญหาครัวเรือนและสิ่งแวดล้อม สร้างความเสมอภาค และความเท่าเทียม โดยนำศาสตร์พระราชาเป็นแนวทางปฏิบัติ ภายใต้ระบบบริหารสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ (Smart healthy) และการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางพัฒนา (Smart Learning)

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

จังหวัดนครปฐมตั้งอยู่ภาคกลางด้านตะวันตกอยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ๔ - ๗ เมตร ตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางมีเนื้อที่ประมาณ ๒,๑๖๘.๓๒๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่เท่ากับร้อยละ ๐.๔๒ ของประเทศ และมีพื้นที่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางถนนเพชรเกษม ๕๖ กิโลเมตรหรือตามเส้นทางถนนบรมราชชนนี (ถนนปิ่นเกล้า - นครชัยศรี) ๕๑ กิโลเมตรและตามเส้นทางรถไฟ ๖๒ กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครปฐมโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบไม่มีภูเขาและป่าไม้ ระดับความแตกต่างของความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง ๒-๑๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ และตะวันตกสู่ตะวันออกมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัด

ลักษณะทางการปกครอง

จังหวัดนครปฐม แบ่งตามเขตลักษณะการปกครองท้องที่ จำนวน ๗ อำเภอ ๑๐๖ ตำบล ๙๓๐ หมู่บ้าน ดังนี้

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร (แห่ง)	เทศบาลเมือง (แห่ง)	เทศบาลตำบล (แห่ง)	อปต. (แห่ง)
เมืองนครปฐม	๔๑๗.๔๔๐	๒๕	๒๑๔	๑	๒	๖	๑๙
กำแพงแสน	๔๐๕.๐๑๙	๑๕	๒๐๔	-	-	๑	๑๕
ดอนตูม	๑๗๑.๓๕๔	๘	๖๙	-	-	๑	๖
นครชัยศรี	๒๘๔.๐๓๑	๒๔	๑๐๘	-	-	๔	๒๑
บางเลน	๕๘๘.๘๓๖	๑๕	๑๘๐	-	-	๔	๑๕
สามพราน	๒๔๙.๓๔๗	๑๖	๑๓๗	-	๓	๒	๑๒
พุทธมณฑล	๕๒.๓	๓	๑๘	-	-	๒	๒
รวม	๒,๑๖๘.๓๒๗	๑๐๖	๙๓๐	๑	๕	๒๐	๙๐

- การปกครองท้องถิ่น มีหน่วยการปกครอง รวม ๑๑๗ แห่ง ดังนี้

หน่วยการปกครอง	จำนวน
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑ แห่ง
เทศบาลนคร	๑ แห่ง
เทศบาลเมือง	๕ แห่ง
เทศบาลตำบล	๒๐ แห่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล	๙๐ แห่ง
รวม	๑๑๗ แห่ง

ประชากร (จำนวนแยกตามเพศจำนวนครัวเรือน)

จังหวัดนครปฐมมีจำนวนครัวเรือน	รวมทั้งสิ้น	๔๓๔,๖๕๘	ครัวเรือน
มีประชากรรวมทั้งสิ้น	จำนวน	๙๒๔,๖๑๑	คน
เป็นเพศชาย	จำนวน	๔๔๓,๒๕๐	คน
เป็นเพศหญิง	จำนวน	๔๘๑,๒๗๑	คน

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)				จำนวนครัวเรือน (หลัง)
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	
เมืองนครปฐม	๑๓๒,๑๘๒	๑๔๕,๑๖๘	๒๗๗,๓๕๐	๓๐.๐๐	๑๒๓,๔๒๘
สามพราน	๑๐๔,๗๔๖	๑๑๖,๑๗๘	๒๒๐,๙๒๔	๒๓.๘๙	๑๓๗,๘๓๔
นครชัยศรี	๕๒,๗๙๔	๕๘,๖๕๗	๑๑๑,๔๕๑	๑๒.๐๖	๔๗,๓๑๗
บางเลน	๔๖,๖๔๖	๔๗,๙๘๗	๙๔,๖๓๓	๑๐.๒๓	๓๗,๐๖๓
กำแพงแสน	๖๐,๙๕๘	๖๔,๔๙๓	๑๒๕,๔๕๑	๑๓.๕๗	๔๕,๘๖๙
ดอนตูม	๒๓,๙๗๓	๒๕,๕๒๘	๔๙,๕๐๑	๕.๓๕	๑๖,๘๑๙
พุทธมณฑล	๒๑,๙๕๑	๒๓,๒๖๐	๔๕,๒๑๑	๔.๙๐	๒๖,๓๒๘
รวม	๔๔๓,๒๕๐	๔๘๑,๒๗๑	๙๒๔,๖๑๑	๑๐๐.๐๐	๔๓๔,๖๕๘

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง (ปี ๒๕๖๖)

พื้นที่เศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

- ๑) ตลาดบางหลวงร.ศ. ๑๒๒ อ.บางเลน
- ๒) ตลาดน้ำลำพญาอ.บางเลน
- ๓) พระปฐมเจดีย์อ.เมืองนครปฐม
- ๔) พระราชวังสนามจันทร์
- ๕) ตลาดท่าอานอ.นครชัยศรี
- ๖) วัดไร่ขิงอ.สามพราน
- ๗) ตลาดริมน้ำวัดดอนหวายอ.สามพราน
- ๘) เขตอุตสาหกรรมอ้อมใหญ่อ.สามพราน
- ๙) พุทธมณฑล

อุณหภูมิ

ข้อมูลอุณหภูมิของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม ย้อนหลัง ๓ ปี ดังนี้

เดือน	๒๕๖๔			๒๕๖๕			๒๕๖๖		
	อุณหภูมิ สูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย	อุณหภูมิ สูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย	อุณหภูมิ สูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๓๓.๗	๑๑.๗	๒๒.๗	๓๕.๖	๑๗.๔	๒๖.๕	๓๕.๑	๑๔.๙	๒๕.๐
กุมภาพันธ์	๓๘.๐	๑๓.๘	๒๕.๙	๓๕.๖	๑๘.๒	๒๖.๙	๓๖.๕	๑๕.๔	๒๖.๐
มีนาคม	๓๘.๑	๒๒.๕	๓๐.๓	๓๗.๒	๒๓.๐	๓๐.๑	๓๘.๒	๑๗.๘	๒๘.๐
เมษายน	๓๗.๕	๒๓.๓	๓๐.๔	๓๘.๗	๑๗.๐	๒๗.๘	๓๙.๖	๒๒.๕	๓๑.๑
พฤษภาคม	๓๘.๕	๒๒.๙	๓๐.๗	๓๖.๗	๒๒.๕	๒๙.๖	๔๑.๑	๒๔.๕	๓๒.๘
มิถุนายน	๓๘.๑	๒๓.๕	๓๐.๘	๓๗.๕	๒๔.๐	๓๐.๗	๓๘.๘	๒๔.๕	๓๑.๗
กรกฎาคม	๓๘.๗	๒๓.๕	๓๑.๑	๓๗.๓	๒๐.๐	๒๘.๖	๓๗.๐	๒๔.๐	๓๐.๕
สิงหาคม	๓๖.๘	๒๒.๙	๒๙.๙	๓๖.๙	๒๓.๗	๓๐.๓	๓๑.๙	๒๔.๕	๒๘.๒
กันยายน	๓๔.๘	๒๓.๕	๒๙.๒	๓๕.๖	๒๓.๘	๒๙.๗	๓๕.๒	๒๓.๖	๒๙.๔
ตุลาคม	๓๕.๘	๒๒.๓	๒๙.๑	๓๓.๘	๒๑.๐	๒๗.๔	๓๕.๘	๒๓.๕	๒๙.๗
พฤศจิกายน	๓๔.๒	๒๐.๘	๒๗.๕	๓๓.๖	๑๘.๘	๒๖.๒	๓๕.๒	๑๘.๐	๒๖.๖
ธันวาคม	๓๘.๗	๒๓.๕	๓๑.๑	๓๒.๘	๑๕.๗	๒๐.๘	๓๔.๕	๑๘.๐	๒๖.๒๕
เฉลี่ย	๓๖.๗	๒๑.๐	๒๙.๐๕	๓๘.๘	๒๔.๕	๒๗.๘๘	๓๖.๕๗	๒๐.๙๓	๒๘.๗๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม (๒๕๖๖)

ปริมาณน้ำฝน

ข้อมูลปริมาณน้ำฝนของจังหวัดนครปฐม โดยใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐมย้อนหลัง ๓ ปีดังนี้

เดือน	๒๕๖๔		๒๕๖๕		๒๕๖๖	
	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ฝนตก(วัน)	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ฝนตก(วัน)	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ฝนตก(วัน)
มกราคม	๐.๐	๐	๑๐.๖	๓	๐.๐	๐
กุมภาพันธ์	๐.๐	๐	๓๙.๘	๔	๐.๐	๒
มีนาคม	๑๘.๔	๑	๒๕.๖	๖	๑.๗	๔
เมษายน	๑๒๓.๔	๙	๗๖.๔	๓	๐.๓	๖
พฤษภาคม	๘๑.๙	๑๐	๑๒๘.๗	๑๖	๑๐๑.๕	๑๖
มิถุนายน	๔๙.๓	๙	๕๖.๖	๑๑	๖๓.๗	๒๙
กรกฎาคม	๙๗.๖	๒๒	๘๔.๓	๑๙	๘๕.๖	๔๖
สิงหาคม	๑๘๑.๒	๑๙	๑๔๘.๖	๑๓	๑๗.๖	๖๐
กันยายน	๑๒๗.๘	๒๔	๓๐๘.๓	๒๑	๑๑๕.๙	๘๓
ตุลาคม	๒๕๘.๖	๑๖	๓๒๗.๕	๑๔	๑๓๗.๙	๑๔
พฤศจิกายน	๖๖.๘	๙	๑๐๕.๑	๑๐	๔๓	๘
ธันวาคม	๙.๒	๑	๑๕.๒	๑	๔๖.๒	๖
รวม	๑,๐๐๕.๐๐	๑๑๙	๑,๓๒๖.๗	๑๒๑	๖๓.๔	๒๗๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม (๒๕๖๖)

ภาวะเศรษฐกิจและข้อมูลด้านการเกษตร

๑. ภาวะเศรษฐกิจ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรในปี ๒๕๖๗ จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๗ - ๑.๗ โดย สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวได้จากปัจจัยสนับสนุนจากการดำเนินนโยบายของภาครัฐ ความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดยังอยู่ในเกณฑ์ดี แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี ๒๕๖๗ ที่คาดว่าจะขยายตัว

๑.๑ สาขาพืช

สาขาพืชในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๖ - ๑.๖ โดยสินค้าพืชที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน และทุเรียน

- ข้าวนาปี คาดว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดี และคาดว่าจะมีปริมาณฝนเพียงพอต่อการเพาะปลูก ทำให้เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออาจขยายเนื้อที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่ปลู้อยู่แล้ว

- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คาดว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากคาดว่าจะมีปริมาณฝนเพียงพอต่อการเพาะปลูก และเกษตรกรมีการควบคุมและกำจัดศัตรูพืชได้ดี

- สับปะรดโรงงาน คาดว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้น จากราคาสับปะรดที่อยู่ในเกณฑ์ดี จึงจูงใจให้เกษตรกรดูแลการปลูกมากขึ้น

- ทุเรียน คาดว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาทุเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รวมถึงความต้องการบริโภคทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศยังมีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกและเอาใจใส่มากขึ้น

สำหรับสินค้าพืชที่คาดว่าจะมีปริมาณผลผลิตลดลงได้แก่ ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง อ้อยโรงงานยางพารา ปาล์มน้ำมัน ลำไย มังคุด และเงาะ

- ข้าวนาปรัง คาดว่าผลผลิตจะลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก เนื่องจากปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่และปริมาณน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ส่งผลให้น้ำต้นทุนไม่เพียงพอ เกษตรกรบางพื้นที่ในภาคกลางจึงอาจปล่อยพื้นที่ให้ว่าง

- มันสำปะหลัง คาดว่าผลผลิตจะลดลง เนื่องจากในปี ๒๕๖๖ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังบางส่วนได้รับความเสียหายจากภัยแล้ง รวมทั้งท่อนพันธุ์ขาดแคลน หายาก และมีราคาสูง เกษตรกรบางรายจึงต้องปล่อยพื้นที่บางส่วนให้เป็นพื้นที่ว่างเปล่าหรือปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดหวาน และยางพารา

- อ้อยโรงงาน คาดว่าผลผลิตจะลดลง เนื่องจากปริมาณน้ำฝนในปีที่ผ่านมามีน้อย และอาจไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้ต้นอ้อยไม่สมบูรณ์ การแตกกอไม่ดี บางพื้นที่แห้งตายไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เต็มที่

- ยางพารา คาดว่าผลผลิตจะลดลง เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญอาจมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ทำให้มีปริมาณน้ำฝนน้อย และสภาพอากาศร้อน ส่งผลให้น้ำยางออกน้อยกว่าปกติ ประกอบกับแหล่งผลิตหลักทางภาคใต้ยังคงประสบปัญหาโรคใบร่วง

- ปาล์มน้ำมัน คาดว่าผลผลิตจะลดลง เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญ อาจมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อความต้องการของต้นปาล์มน้ำมัน ต้นจึงไม่สมบูรณ์ จำนวนทะลายและน้ำหนักทะลายของปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มลดลง

สำหรับสินค้ากลุ่มผลไม้ ได้แก่ ลำไย มังคุด และเงาะ คาดว่าผลผลิตจะลดลง เนื่องจากสภาพอากาศแห้งแล้ง ฝนทิ้งช่วง ปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอ และไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกติดผล

ด้านราคาสินค้าพืชที่คาดว่าราคาจะปรับตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงานสับปะรดโรงงาน ปาล์มน้ำมัน และลำไย

- ข้าว คาดว่า ตลาดมีความต้องการบริโภคข้าวอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะที่ผลผลิตข้าวจะออกสู่ตลาดลดลงจากปัญหาภัยแล้งที่เกิดจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากสถานการณ์ภัยแล้งและสภาพอากาศที่แปรปรวน อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตลดลง จึงคาดว่าราคาจะปรับตัวสูงขึ้น

- อ้อยโรงงาน เนื่องจากผลผลิตที่คาดว่าจะลดลง ในขณะที่ความต้องการบริโภคภายในประเทศและต่างประเทศของภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรมมีทิศทางสูงขึ้น

- สับปะรดโรงงาน เนื่องจากตลาดยังมีความต้องการอย่างต่อเนื่องทั้งบริโภคภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ

- ปาล์มน้ำมัน คาดว่าราคาจะเพิ่มขึ้นตามทิศทางราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลก ประกอบกับคาดว่าผลผลิตในประเทศจะมีปริมาณลดลงจากสภาวะเอลนีโญ

- ลำไย เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่คาดว่าจะลดลง ในขณะที่ตลาดยังคงมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง

สินค้าพืชที่คาดว่าราคาจะอยู่ในเกณฑ์ดีสินค้าผลไม้ ได้แก่ ทุเรียน มังคุด และเงาะ เนื่องจากความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับภาครัฐมีนโยบายพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานและส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น

สินค้าพืชที่คาดว่าราคาจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา ได้แก่ มันสำปะหลัง และยางพารา โดยมันสำปะหลัง คาดว่าความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและอาหารสัตว์ยังคงมีต่อเนื่อง และยางพารา คาดว่าความต้องการยางพาราในตลาดโลกจะปรับตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตของประเทศคู่แข่ง ที่ทำให้มีความต้องการนำเข้ายางพาราจากประเทศไทยเพิ่มขึ้น

๑.๒ สาขาปศุสัตว์

สาขาปศุสัตว์ในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๗ - ๒.๗ โดยสินค้าปศุสัตว์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่ สุกร ไก่เนื้อ และโคเนื้อ

- สุกร คาดว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีมาตรฐานการเลี้ยงที่เข้มงวดเพื่อให้ความปลอดภัยทางชีวภาพ และมีการติดตามและเฝ้าระวังโรคอย่างต่อเนื่อง

- ไก่เนื้อ คาดว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ตามความต้องการบริโภคในประเทศที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ประกอบกับประเทศคู่ค้ามีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้น

- โคเนื้อ คาดว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากผลจากการดำเนินนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของภาครัฐอย่างต่อเนื่องภายใต้โครงการต่างๆ เช่น โครงการฟาร์มโคเนื้อสร้างอาชีพ โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อ และโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคขุน เป็นต้น

สินค้าปศุสัตว์ที่มีแนวโน้มลดลง ได้แก่ ไข่ไก่ และนํ้านมดิบ

- ไข่ไก่ คาดว่าจะมีผลผลิตลดลง เนื่องจากเกษตรกรปรับลดปริมาณแม่ไก่ยืนกรงตามมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ประกอบกับต้นทุนการผลิตยังอยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรไม่เพิ่มปริมาณการผลิต

- นํ้านมดิบคาดว่าจะมีผลผลิตลดลงตามจำนวนแม่โคที่รีดนมได้ลดลง จากปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยเฉพาะค่าอาหาร ทำให้ฟาร์มขนาดเล็กหลายรายปรับลดจำนวนโคในฝูงลง และเกษตรกรบางรายเลิกกิจการเลี้ยงโคนม

ด้านราคาสินค้า ปศุสัตว์ส่วนใหญ่คาดว่าจะมีราคาเพิ่มขึ้น ได้แก่ ไก่เนื้อ สุกร ไข่ไก่ โคเนื้อ และนํ้านมดิบ

- ไก่เนื้อ เนื่องจากความต้องการไก่เนื้อของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศที่เป็นคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น EU เกาหลีใต้ และฟิลิปปินส์ ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการขยายตลาดส่งออกใหม่ ๆ ในภูมิภาคเอเชียและตะวันออกกลางส่งผลให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น

- สุกร เนื่องจากความต้องการบริโภคสุกรภายในประเทศและต่างประเทศมีอย่างต่อเนื่อง

- ไข่ไก่เนื่องจากตลาดต่างประเทศยังมีความต้องการอย่างต่อเนื่องจากที่ภาครัฐมีการดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่เพื่อส่งเสริมการส่งออก และกำกับดูแลการผลิตให้มีคุณภาพมาตรฐานตามข้อกำหนดกฎหมายและระเบียบทางการค้า ประกอบกับต้นทุนการผลิตยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น

- โคเนื้อเนื่องจากการควบคุมและกำกับดูแลคุณภาพการผลิตโคเนื้อให้เป็นไปตามมาตรฐานฟาร์ม ทำให้ผลผลิตโคเนื้อเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาโคเนื้อมีแนวโน้มสูงขึ้น

- น้ำนมดิบ เนื่องจากปริมาณผลผลิตน้ำนมดิบที่ลดลงขณะที่ตลาดนมและผลิตภัณฑ์ ยังคงมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ประกอบเกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพน้ำนมทำให้สามารถขายได้ในราคาที่สูงขึ้น

๑.๓ สาขาประมง

สาขาประมงในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๕ - ๑.๕ โดยผลผลิตกุ้งทะเลเพาะเลี้ยง คาดว่าใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมาเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจฟื้นตัวดีขึ้น ใจให้เกษตรกรบางรายกลับมาเลี้ยงและขยายเนื้อที่เลี้ยงรวมถึงเพิ่มปริมาณการปล่อยลูกกุ้ง อย่างไรก็ตามยังคงมีปัจจัยเสี่ยงในเรื่องโรคระบาดและต้นทุนการผลิตที่ยังอยู่ในระดับสูง ทั้งราคาอาหารสัตว์น้ำราคาพลังงาน และราคาลูกกุ้ง ประกอบกับภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมให้เกษตรกรวางแผนการผลิตให้เหมาะสมกับฤดูกาลผลิตและบริหารจัดการผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด และมีการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงให้ได้มาตรฐาน GAP รวมไปถึงการสนับสนุนและผลักดันการขยายตลาดไปยังต่างประเทศ สำหรับผลผลิตการทำประมงทะเลคาดว่าจะใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมาเนื่องจากสภาพอากาศที่อาจจะมีความแปรปรวน และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตหลักยังมีความผันผวน ส่วนผลผลิตประมงน้ำจืดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากความต้องการของผู้บริโภคที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น

ด้านราคา สินค้าประมงที่คาดว่าราคาจะปรับตัวเพิ่มขึ้น คือ ปลาอุก เนื่องจากความต้องการบริโภคภายในประเทศยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง สำหรับราคากุ้งขาวแวนนาไม และปลานิล คาดว่าจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในขณะที่ความต้องการของผู้บริโภคค่อนข้างทรงตัว อีกทั้งไทยมีข้อจำกัดด้านต้นทุนการผลิตที่ไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับประเทศคู่แข่งที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตได้

๑.๔ สาขาบริการทางการเกษตร

สาขาบริการทางการเกษตรในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๓ - ๑.๓ เนื่องจากราคาผลผลิตพืชหลายชนิดอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกและดูแลรักษาดีขึ้น ทำให้มีการจ้างบริการทางการเกษตรเพิ่มขึ้น อาทิ การใช้โดรนในการฉีดพ่นปุ๋ยและสารกำจัดแมลง การใช้เครื่องจักรกลในการปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิต

๑.๕ สาขาป่าไม้สาขาป่าไม้ในปี ๒๕๖๗ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๒.๔ - ๓.๔ โดยคาดว่าผลผลิตไม้ยูคาลิปตัส จะเพิ่มขึ้นจากความต้องการใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษและโรงงานไฟฟ้าชีวมวลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ไม้ยางพารา คาดว่าผลผลิตเพิ่มขึ้นตามพื้นที่เป้าหมายการตัดโค่นพื้นที่สวนยางพาราเก่าและปลูกทดแทนด้วยยางพาราพันธุ์ดีหรือพืชเศรษฐกิจอื่นของการยางแห่งประเทศไทย สำหรับผลผลิตถ่านไม้คาดว่ามีความเพิ่มขึ้นจากความต้องการใช้ภายในประเทศของธุรกิจภาคบริการทั้งโรงแรมและร้านอาหารที่ยังขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง และรงนก คาดว่าเพิ่มขึ้นเนื่องจากรงนกของไทยมีคุณภาพสูงและยังเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยเฉพาะตลาดจีน อย่างไรก็ตาม ผลผลิตครั้ง คาดว่าจะลดลงจากสภาพอากาศที่แปรปรวนและร้อนจัดซึ่งส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของครั้ง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตร

จังหวัดนครปฐม มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๖๐๗,๒๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๑ ของพื้นที่ทั้งหมด การทำเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ การทำนาทำไร่ ทำสวนผลไม้ และพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๒.๑ ข้อมูลด้านพืช

พืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ได้แก่ ข้าว โดยปลูกทั้งข้าวนาปีและนาปรัง มีพื้นที่เพาะปลูกทั่วทุกอำเภอ มากที่สุดที่อำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอกำแพงแสน พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุดได้แก่

- ข้าวเจ้าพื้นแข็ง: พันธุ์สุพรรณบุรี ๑ , กข๓๑ , กข๔๑ , กข๕๑ , กข๔๗ , กข๔๙
- ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม: พันธุ์ กข๔๓ , กข๒๑ , กข๗๙ และอื่นๆ เช่น ข้าวหอมปทุม ข้าว

หอมมะลิ ผลผลิตเฉลี่ย ๗๖๓ กิโลกรัม/ไร่

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ข้าวนาปี	๑๓,๕๙๙	๒๕๗,๕๗๒	๑๙๓,๓๘๙	๗๕๕	๗,๕๒๓	๑,๕๒๔.๒๕
๒	ข้าวนาปรัง	๑๑,๙๓๐	๒๒๖,๗๑๔	๑๗๖,๒๓๕	๗๗๒	๘,๐๔๑	๑,๕๑๒.๐๖
๓	กล้วยไม้ตัดดอก	๗๐๓	๑๐,๑๑๖	๒๑,๘๗๑	๒,๑๖๐	๕๕,๕๒๑	๑,๒๕๓.๔๔
๔	อ้อยโรงงาน	๑,๙๐๔	๖๘,๐๒๖	๙๖๙,๕๑๖	๑๔,๒๕๐	๘๖๐	๙๗๕.๘๖
๕	ฝรั่ง	๑,๙๕๖	๘,๔๔๙	๓๒,๕๕๗	๔,๓๔๐	๒๒,๓๔๗	๘๐๒.๔๓
๖	กล้วยน้ำว้า	๒,๔๗๑	๓,๘๑๔	๖,๙๐๑	๑,๙๑๐	๑๓,๙๗๐	๖๑๓.๘๘
๗	ส้มโอ	๙๔๗	๖,๕๑๙.๗๕	๔,๘๙๐	๒,๐๓๕	๗๐,๐๘๐	๕๗๖.๔๔
๘	มะพร้าวอ่อน	๒,๙๓๙	๑๖,๘๐๓	๕๑,๕๓๗	๓,๒๐๐	๙,๘๓๖	๕๓๔.๗๓
๙	ชมพู่	๙๒๒	๓,๐๕๖	๙,๐๕๕	๓,๒๗๑	๒๘,๓๒๓	๓๘๘.๒๗
๑๐	คน้ำ	๖๕๗	๘,๖๔๕	๑๖,๔๒๗	๑,๙๐๐	๑๙,๒๕๐	๓๑๗.๙๘
๑๑	มะลิ	๒๔๙	๑,๓๗๔	๑,๑๘๘	๐.๘๖	๑๙๑,๒๗๕	๒๙๙.๓๒
๑๒	กวางตุ้ง	๗๗๖	๙,๒๘๐	๑๗,๓๙๔	๑,๙๐๐	๑๖,๕๘๖	๒๘๐.๗๒
๑๓	มะม่วง	๓,๑๒๒	๘,๓๘๓	๑๐,๘๗๖	๑,๒๒๐	๒๓,๒๓๐	๒๖๓.๓๖
๑๔	หน่อไม้ฝรั่ง	๒๖๒	๑,๐๗๓	๑,๕๒๑	๑,๓๒๐	๗๕,๕๐๐	๙๓.๗๓
๑๕	ข้าวโพดฝักอ่อน	๑,๐๖๕	๙,๘๑๒	๑๗,๒๗๔	๑,๘๒๐	๕,๓๓๐	๘๙.๘๕
๑๖	กระเพรา	๖๕๒	๑,๒๗๑	๓,๐๕๔	๒,๔๐๐	๑๘,๗๙๑	๕๐.๕๘
๑๗	ข้าวโพดฝักสด	๒๔๖	๑,๔๘๒	๒,๓๕๓	๑,๕๘๐	๙,๘๘๘	๒๓.๙๙
๑๘	กุหลาบร้อยมาลัย	๗๑	๒๗๒	๒๐๗	๐.๗๖	๕๕,๔๓๒	๑๗.๕๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม ๒๕๖๖

๒.๒ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

จังหวัดนครปฐม เป็นจังหวัดที่มีเกษตรกรเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพ มากจังหวัดหนึ่งของภาคกลาง โดยมีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ คือ โคเนื้อ โคน้ำ สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ เป็ดเนื้อ และเป็ดไข่

ที่	ชนิดสินค้า	เมือง		กำแพงแสน		นครชัยศรี		ดอนตูม		บางเลน		สามพราน		พุทธมณฑล	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
๑	โคนม	๔,๐๙๙	๑๖๕	๒๑,๒๕๐	๖๔๖	-	-	-	-	๗๐	๑	๓๔	๑	-	-
๒	โคน้ำ	๑๖,๒๕๖	๘๕๒	๑๘,๘๗๗	๙๓๘	๒,๘๑๗	๑๒๖	๔,๙๑๔	๒๗๔	๒,๗๙๓	๑๓๘	๖๗๗	๓๗	๓๔	๓๓
๓	สุกร	๕๐,๓๙๗	๕๗	๒๕,๘๓๖	๘	๑๖๑	๓	๑๗๒	๑๐	๔,๑๗๖	๑๑	๕๖๓	๑๔		
๔	ไก่เนื้อ	๑,๙๙๐,๑๑๑	๒,๔๘๒	๔๔๔,๒๓๓	๒,๐๗๖	๒,๓๕๕,๒๗๗	๒,๖๖๙	๑๕๙,๐๕๖	๑,๓๑๓	๖๙,๒๓๓	๘๕๕	๔๘,๕๐๔	๑,๔๕๓	๔,๔๓๔	๔๐๕
๕	ไก่ไข่	๒๓,๗๓๙	๒๑	๑๑,๕๘๓	๒๒๔	๑,๒๐๒	๒๙	๕๙,๙๔๙	๖๓	๒,๖๓๓,๙๑๕	๑๓๔	๕,๒๑๑	๕๗	๓๐๒	๒๙
๖	เป็ดเนื้อ	๗๙๐,๐๙๐	๔๙	๒๒,๒๕๐	๒๔๓	๑๕๕,๘๑๗	๑๐๖	๕,๑๗๙	๒๙	๖๗,๙๔๐	๓๙	๒,๖๕๘	๑๐๑	๑,๐๐๗	๑๓๗
๗	เป็ดไข่	๒๘,๖๕๒	๒๑	๗๐,๗๘๘	๑๙๔	๑๑,๑๙๘	๕๐	๒๖,๗๗๖	๒๗	๗๒๑,๑๑๔	๒๓๙	๑,๖๘๑	๖๖	๗,๔๐๗	๔๖

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

๒.๓ ข้อมูลด้านประมง

พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดนครปฐม มีกระจายทั่วไปในทุกอำเภอ พื้นที่เพาะเลี้ยงจำนวนมาก ได้แก่ อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสนและอำเภอเมืองนครปฐม

ที่	ชนิดสัตว์น้ำ	เมือง		กำแพงแสน		นครชัยศรี		ดอนตูม		บางเลน		สามพราน		พุทธมณฑล	
		เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
๑	กุ้งทะเล	๒๓๕	๓,๕๕๘.๗๖	๖๕๖	๗,๕๒๖.๖๐	๒๘๓	๒,๗๓๐.๒๕	๑๔๓	๑,๖๘๒.๕๐	๑,๑๖๖	๑๔,๕๕๙.๕๕	๒๑๗	๒,๓๗๑.๓๐	๓	๒๐.๑๓
๒	กุ้งก้ามกราม	๒๔๓	๖,๒๔๐.๑๕	๑,๖๐๓	๑๖,๓๖๒.๘๑	๑๗๐	๒,๒๒๘.๗๕	๑๒๐	๑,๓๘๘.๕๕	๕๐๙	๖,๑๑๗.๗๕	๕๗	๕๗๓.๕๐	-	-
๓	ปลาทะเล	-	-	-	-	๑๓	๑๒๓.๕๐	-	-	-	-	๖	๒๙.๕๕	-	-
๔	ปลาน้ำจืด	๔๕๙	๑๐,๑๑๖.๖๔	๑๑๓	๑,๗๐๒.๖๑	๔๔๙	๕,๐๗๓.๗๗	๕๑๕	๖,๕๕๐.๗๕	๒,๐๗๘	๔๔,๓๕๖.๑๗	๖๗๓	๒,๗๖๓.๗๓	๒๔๓	๑,๑๕๓.๓๙
๕	ปูน้ำจืด	-	-	-	-	-	-	-	-	๓	๒๐.๐๒	-	-	-	-
๖	สัตว์น้ำสวยงาม	๔๐๑	๑,๐๗๙.๕๓	๑๐	๑๐.๘๑	๒๔๘	๔๓๗.๓๘	๑๗	๒๕.๒๘	๒๑	๘๘.๑๖	๓๓	๑๙.๐๖	๑	๐.๑๐
๗	สัตว์น้ำอื่นๆ (จระเข้,เตาพาน)	๓๙	๑๗๐.๘๑	๓๙	๓๑๒.๓๕	๑๓	๗.๐๘	๒๑	๙๐.๒๑	๑๘	๔๐.๕๗	๑๓	๑๐๙.๕๕	๕	๙.๓๕
๘	หอยน้ำจืด	๑	๐.๐๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม

แหล่งน้ำ

จังหวัดนครปฐมมีแหล่งน้ำค่อนข้างอุดมสมบูรณ์เนื่องจากตั้งอยู่ระหว่างลุ่มน้ำสำคัญ ๒ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลองและลุ่มน้ำเจ้าพระยา จึงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ จากลุ่มน้ำแม่กลอง และโครงการเจ้าพระยาใหญ่ จากลุ่มน้ำเจ้าพระยา

แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำธรรมชาติมีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งในพื้นที่ภาคกลางของประเทศ แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม ลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร มีความยาวตลอดลำน้ำ ๓๒๕ กิโลเมตร ในส่วนของจังหวัดนครปฐมไหลผ่านอำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสสามพราน ความยาวประมาณ ๙๗ กิโลเมตร มีคลองแยกจากแม่น้ำท่าจีนที่สำคัญ คือ คลองบางเลน คลองพระพิมล คลองบางหลวง คลองโยง คลองมหาสวัสดิ์ คลองจินดา คลองนกกระทุง คลองอ้อมใหญ่ และคลองเจดีย์บูชา

แหล่งน้ำชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทาน มีการพัฒนาแหล่งน้ำโดยทำเป็นระบบชลประทานเพื่อการเกษตรทั้งในฤดูฝน และฤดูแล้ง ดังนี้

- ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ โดยมีต้นน้ำมาจาก ๒ เขื่อนหลัก คือเขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ ในจังหวัดกาญจนบุรี และมีโครงการชลประทาน ๕ โครงการ (สำนักชลประทานที่ ๑๓) รับผิดชอบการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จังหวัดนครปฐม โดยน้ำจากทั้งสองเขื่อนหลักจะไหลมารวมกันที่หน้าเขื่อนแม่กลองแล้วจึงทำการท่อน้ำและส่งน้ำผ่านคลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำสายหลักๆ จำนวน ๓ สาย คือ ส่งน้ำผ่านคลองส่งน้ำ ๒ ซ้าย คลองส่งน้ำ ๕ ซ้าย และคลองระบายน้ำท่าสาร-บางปลาเข้าสู่เขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม แล้วส่งน้ำผ่านคลองสายซอยต่างๆ และเข้าสู่พื้นที่การเกษตรต่อไป

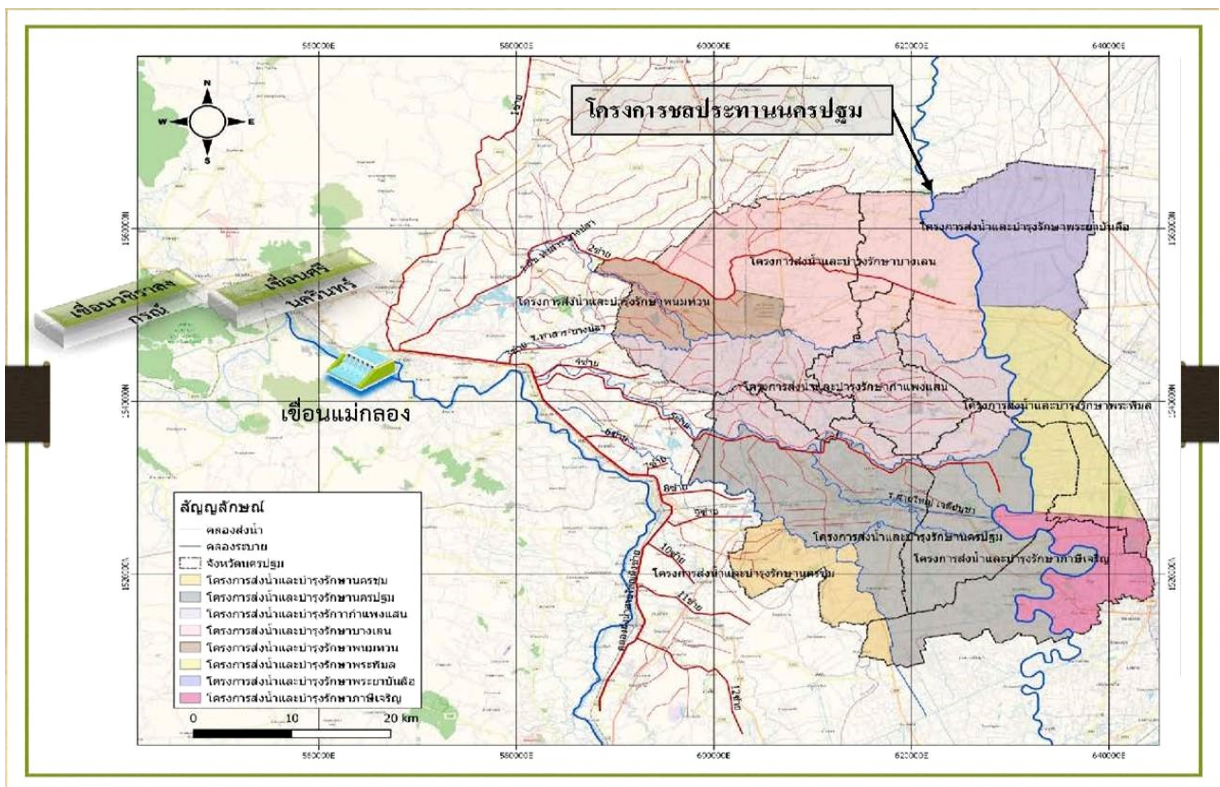
- ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานเจ้าพระยา มีต้นน้ำมาจาก ๔ เขื่อนหลัก คือเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และมีโครงการชลประทาน ๓ โครงการ (สำนักชลประทานที่ ๑๑) รับผิดชอบการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จังหวัดนครปฐมโดยน้ำจากทั้ง ๔ เขื่อนหลักจะไหลมารวมกันที่หน้าเขื่อนเจ้าพระยาแล้วจึงทำการท่อน้ำและส่งน้ำผ่านแม่น้ำสาย

หลักๆ เช่น แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำน้อย เป็นต้น โดยจะส่งน้ำผ่านแม่น้ำท่าจีนและแม่น้ำเจ้าพระยาเข้าสู่เขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม จากนั้นจึงส่งน้ำผ่านคลองสายย่อยต่างๆ เข้าสู่พื้นที่การเกษตรต่อไป

โครงการชลประทานที่มีพื้นที่ชลประทานอยู่ในเขตจังหวัดนครปฐม รวม ๘ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอกำแพงแสน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๔๕,๗๑๓.๐๑ ไร่
๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอกำแพงแสน ดอนตูม และบางเลน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๘๙,๖๕๖.๘๔ ไร่
๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอเมืองนครปฐม กำแพงแสน ดอนตูม บางเลน และนครชัยศรี รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๖๓,๗๕๘.๖๑ ไร่
๔. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอเมืองนครปฐม และสามพราน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๔๖,๔๖๕.๘๘ ไร่
๕. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอเมืองนครปฐม กำแพงแสนสามพราน และนครชัยศรี รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๙๖,๕๑๗.๖๕ ไร่
๖. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอบางเลน รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๐๗,๔๑๖.๘๒ ไร่
๗. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอบางเลน นครชัยศรี และพุทธมณฑลรวมพื้นที่รับประโยชน์ ๑๐๕,๓๙๑.๓๖ ไร่
๘. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่ในอำเภอสามพราน และนครชัยศรี รวมพื้นที่รับประโยชน์ ๒๓,๕๒๔.๐๘ ไร่

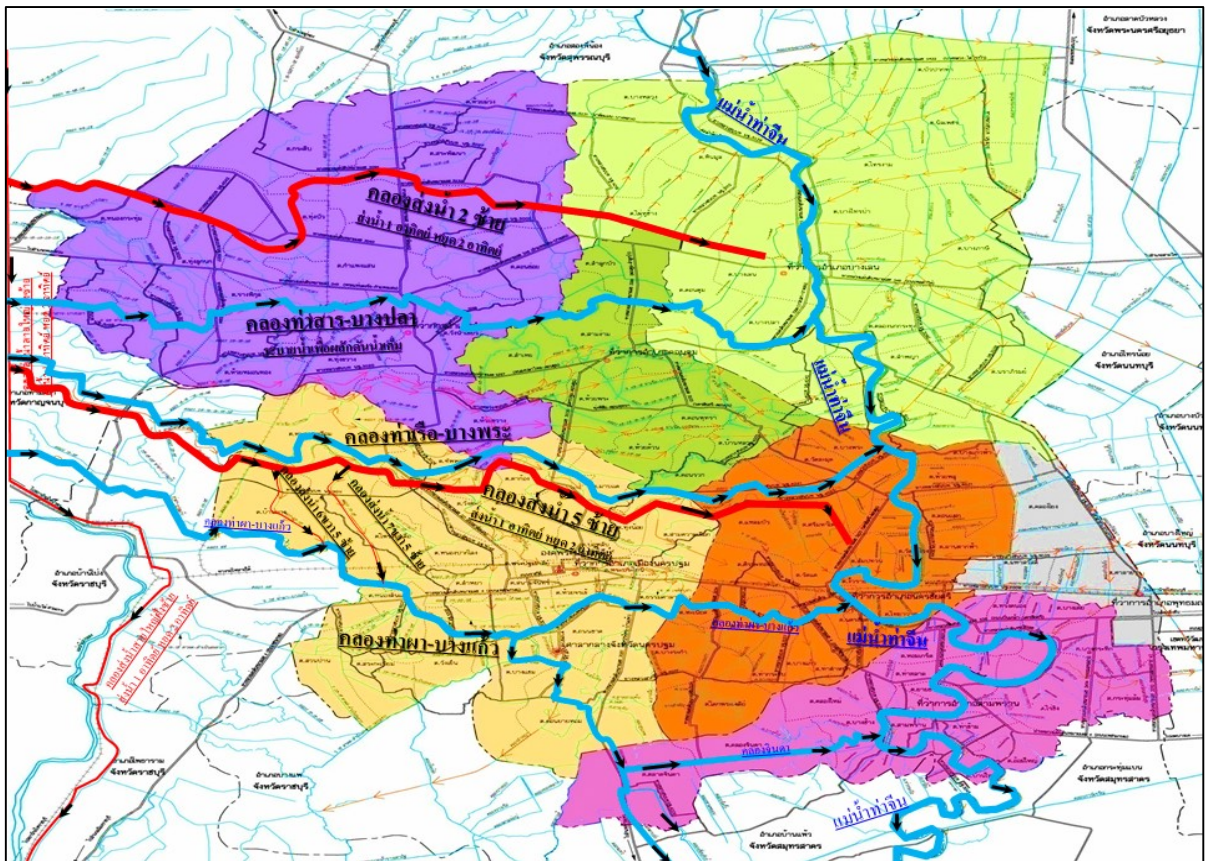
โครงการชลประทานที่มีพื้นที่ชลประทานอยู่ในเขตจังหวัดนครปฐม ๘ โครงการ

รายชื่อโครงการ	สำนักชลประทานที่ ๑๓ (ฝั่งขวาแม่น้ำท่าจีน) พื้นที่ (ไร่)	สำนักชลประทานที่ ๑๑ (ฝั่งซ้ายแม่น้ำท่าจีน) พื้นที่ (ไร่)	รวม (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ ของพื้นที่จังหวัด
๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน	๔๕,๗๑๓.๐๑	-	๔๕,๗๑๓.๐๑	๓.๓๗
๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน	๑๘๙,๖๕๖.๘๔	-	๑๘๙,๖๕๖.๘๔	๑๓.๙๙
๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน	๑๖๓,๗๕๘.๖๑	-	๑๖๓,๗๕๘.๖๑	๑๒.๐๘
๔. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม	๔๖,๔๖๕.๘๘	-	๔๖,๔๖๕.๘๘	๓.๔๓
๕. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	๑๙๖,๕๑๗.๖๕	-	๑๙๖,๕๑๗.๖๕	๑๔.๕
๖. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	-	๑๐๗,๔๑๖.๘๒	๑๐๗,๔๑๖.๘๒	๗.๙๓
๗. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล	-	๑๐๕,๓๙๑.๓๖	๑๐๕,๓๙๑.๓๖	๗.๗๘
๘. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	-	๒๓,๕๒๔.๐๘	๒๓,๕๒๔.๐๘	๑.๗๔
รวม	๖๕๒,๑๑๑.๙๙	๒๓๖,๓๓๒.๒๖	๘๘๘,๔๔๔.๒๕	๖๔.๘๒

หมายเหตุ พื้นที่จังหวัดนครปฐม ๑,๓๕๕,๒๐๔ ไร่
โครงการที่ ๑ ถึง ๕ รับน้ำจากโครงการแม่กลองใหญ่ (เขื่อนแม่กลอง)
โครงการที่ ๖ ถึง ๘ รับน้ำจากโครงการเจ้าพระยา (เขื่อนเจ้าพระยา)

เส้นทางน้ำเข้าพื้นที่จังหวัดนครปฐม

แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

ข้อมูลจำนวนบ่อน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาลของจังหวัดนครปฐม ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๖ ดังนี้

อำเภอ	ประเภทการใช้น้ำ			รวม (บ่อ)
	อุปโภค-บริโภค (บ่อ)	ธุรกิจ (บ่อ)	เกษตรกรรม (บ่อ)	
เมืองนครปฐม	๑๔๙	๑๕๖	๒๔	๓๒๙
กำแพงแสน	๙๘	๑๑๔	๓	๒๑๕
นครชัยศรี	๑๑๙	๘๐	๙	๒๐๘
ดอนตูม	๕๐	๓๘	๕	๙๓
บางเลน	๕๘	๑๒๖	๑๐	๑๙๔
สามพราน	๑๑๔	๒๕๘	๓๑	๔๐๓
พุทธมณฑล	๑๒	๑๔	๓	๒๙
รวม (บ่อ)	๖๐๐	๗๘๖	๘๕	๑,๔๗๑

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ ๓

การเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร (ช่วงเดือนมิถุนายน - ธันวาคม ๒๕๖๗)

สถานการณ์ทั่วไป

สถานการณ์สภาพอากาศ

ประเทศไทยอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (Southwest Monsoon) และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (Northeast Monsoon) โดยมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดีย มรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทยทำให้มีเมฆมากและฝนชุกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามบริเวณชายฝั่งทะเล และเทือกเขา ด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น หลังจากหมดอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้แล้ว ประมาณกลางเดือนตุลาคมจะมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทยจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ มรสุมนี้มีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงบนซีกโลกเหนือแถบประเทศมองโกเลียและจีน จึงพัดพาเอามวลอากาศเย็น และแห้งจากแหล่งกำเนิดเข้ามาปกคลุมประเทศไทย ทำให้ท้องฟ้าโปร่ง อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้งทั่วไป โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้จะมีฝนชุกโดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออก เนื่องจากมรสุมนี้นำความชุ่มชื้นจากอ่าวไทยเข้ามาปกคลุม ซึ่งการเริ่มต้นและสิ้นสุดของลมมรสุมทั้ง ๒ ชนิด อาจผันแปรไปจากปกติได้ในแต่ละปี

กรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูร้อนและเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูฝน เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม ส่วนภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกชุกหนาแน่นไปอีกจนถึงกลางเดือนมกราคม กรมอุตุนิยมวิทยา คาดว่า ปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนปีนี้จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ และใกล้เคียงกับปีที่แล้ว (ปีที่แล้วในช่วงฤดูฝนปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ ๑ ส่วนปริมาณฝนรวมทั้งปีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ ๖) โดยในช่วงครึ่งแรกของฤดูฝน (ตั้งแต่วันเริ่มต้นถึงเดือนกรกฎาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติส่วนในช่วงครึ่งหลังฤดูฝน (เดือนสิงหาคมถึงปลายเดือนตุลาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติประมาณร้อยละ ๕ อนึ่ง ในช่วงประมาณกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนและการกระจายของฝนมีน้อยและส่งผลให้เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง ซึ่งจะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ประชาชนจึงควรใช้น้ำเพื่อประโยชน์สูงสุด ส่วนในช่วงเดือนสิงหาคมกันยายน และตุลาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านบริเวณประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่และก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในหลายพื้นที่

ลักษณะอากาศทั่วไปช่วงประมาณปลายเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนมิถุนายน บริเวณประเทศไทยจะมีฝนตกชุกเพิ่มมากขึ้นและต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๔๐ - ๖๐ ของพื้นที่ กับจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากในบางแห่งเว้นแต่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ฝั่งตะวันตก จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๖๐ - ๘๐ ของพื้นที่ กับมีฝนหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง เนื่องจาก มรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะพัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยโดยจะมีกำลังค่อนข้างแรงเป็นระยะๆ ประกอบกับบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบนเป็นระยะๆนอกจากนี้ มักจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงก่อตัวบริเวณทะเลอันดามัน แล้วทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุดีเปรสชันหรือพายุไซโคลน และเคลื่อนตัวเข้าใกล้ด้านตะวันตกของประเทศไทยจากนั้น จนถึงประมาณกลางเดือนกรกฎาคม ปริมาณและการกระจายของฝน

จะลดลงและจะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ทั้งนี้เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยจะมีกำลังอ่อนลง ส่วนร่องมรสุมจะเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านบริเวณตอนใต้ของประเทศจีนสำหรับช่วงตั้งแต่มกราคมถึงกันยายน บริเวณประเทศไทยจะกลับมามีฝนตกชุกหนาแน่นอีกครั้งโดยส่วนใหญ่จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๖๐ - ๘๐ ของพื้นที่กับมีฝนหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากรวมทั้งน้ำล้นตลิ่งในบางแห่ง ทั้งนี้เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยจะกลับมามีกำลังแรงและต่อเนื่อง ประกอบกับร่องมรสุมจะเลื่อนกลับลงมาพาดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบนในบางช่วงส่วนในเดือนตุลาคม ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลงและเริ่มจะมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ยังคงมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๖๐-๘๐ ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากบางแห่ง เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนจะเริ่มแผ่ลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและตอนบนของภาคเหนือ ประกอบกับในบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านบริเวณภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันออกและภาคใต้ตอนบน นอกจากนี้ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยจะเริ่มเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมแทน

การคาดหมายฝน พ.ศ. ๒๕๖๗ เปรียบเทียบกับค่าปกติ

ภาค	พ.ศ.	ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
เหนือ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 20	ใกล้เคียง ค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	ใกล้เคียง ค่าปกติ	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5
ตะวันออกเฉียงเหนือ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 20	ใกล้เคียง ค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	ใกล้เคียง ค่าปกติ	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5
กลาง	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 20	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	ใกล้เคียง ค่าปกติ	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10
ตะวันออก	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 20	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	ใกล้เคียง ค่าปกติ	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10
ใต้ฝั่งตะวันออก (อ่าวไทย)	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	ใกล้เคียง ค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10
ใต้ฝั่งตะวันตก (อันดามัน)	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	ใกล้เคียง ค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10
กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 20	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10	ใกล้เคียง ค่าปกติ	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	มากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 10

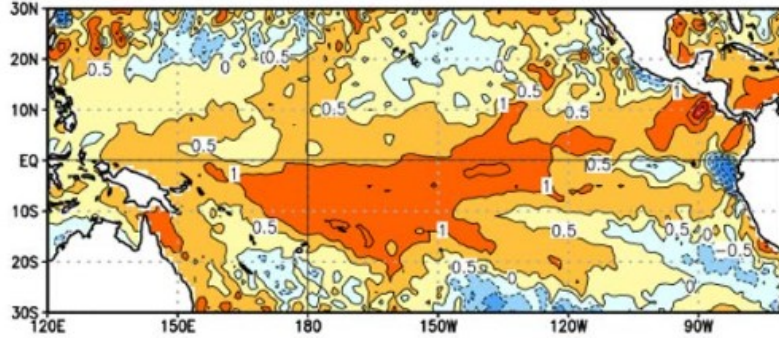
การคาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) ในฤดูฝนพ.ศ. ๒๕๖๗

ภาค	พ.ศ.	ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
เหนือ	120-160	130-170	150-190	210-260	210-260	100-140
ตะวันออกเฉียงเหนือ	130-170	180-220	190-230	250-300	240-290	90-120
กลาง	100-140	130-170	150-190	150-190	230-280	160-200
ตะวันออก	140-180	260-310	280-330	260-310	340-390	220-270
ใต้ฝั่งตะวันออก (อ่าวไทย)	100-140	110-150	100-140	100-140	120-160	250-300
ใต้ฝั่งตะวันตก (อันดามัน)	250-300	340-390	320-370	370-420	380-430	330-380
กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	150-210	190-230	180-220	190-230	320-370	240-290

หมายเหตุ - ค่าปกติ หมายถึงปริมาณฝนเฉลี่ยในคาบ ๓๐ ปี (พ.ศ.๒๕๓๔ - ๒๕๖๓)

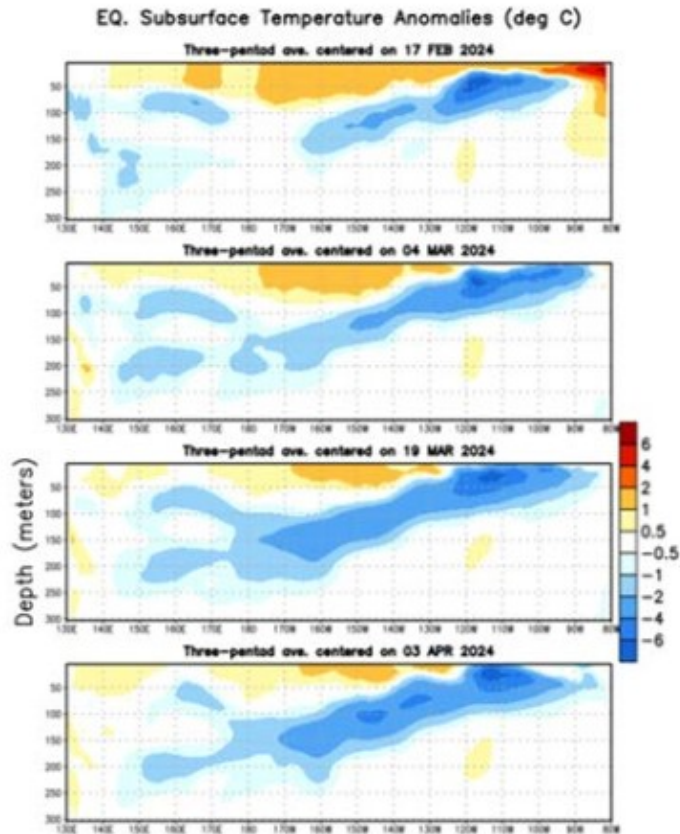
สถานการณ์ปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา

กรมอุตุนิยมวิทยา รายงานการเฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๗ พบว่าปรากฏการณ์เอลนีโญอยู่ในสภาวะเอลนีโญกำลังอ่อน โดยอ่อน โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิก บริเวณเขตศูนย์สูตรในเดือนที่ผ่านมาเริ่มเย็นลงแล้ว แต่ยังคงสูงกว่าปกติเกือบทั่วทั้งบริเวณ สำหรับอุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาสูงกว่าค่าปกติประมาณ (-๐.๒) - ๐.๙ องศาเซลเซียส

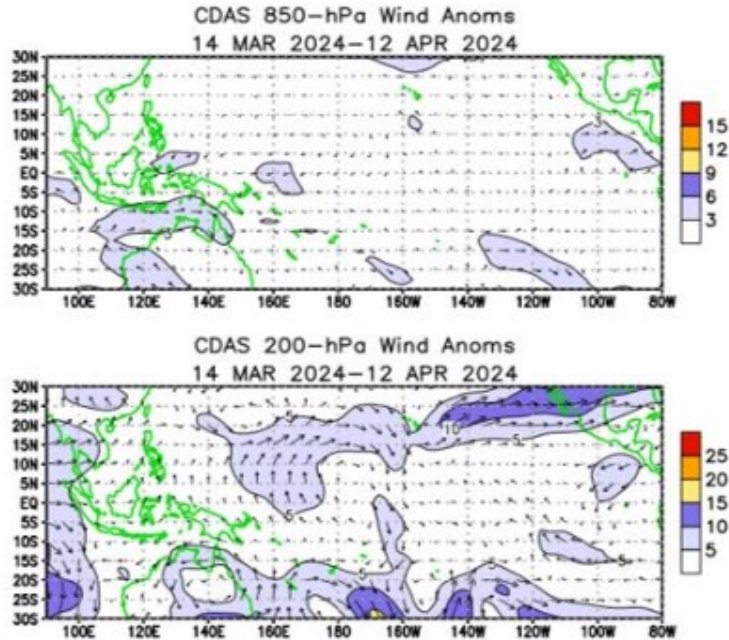
ภาพแสดง อุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร ระหว่างวันที่ ๑๗ มีนาคม ถึง ๑๓ เมษายน ๒๕๖๗ โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลเฉลี่ยบริเวณตอนกลาง และด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตรมีค่าสูงกว่าค่าปกติ ๐.๕ - ๑.๐ องศาเซลเซียส

ส่วนอุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำลงไปจนถึงระดับ ๓๐๐ เมตร ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา พบว่า บริเวณอุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่สูงกว่าค่าปกติได้อ่อนกำลังต่อเนื่องเหลือเฉพาะบริเวณพื้นผิวด้านตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร ส่วนที่ระดับลึกลงไปอุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่ต่ำกว่าค่าปกติได้มีกำลังแรงขึ้น ขยายพื้นที่ไปทั่วบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก และขึ้นถึงระดับพื้นผิวด้านตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิก

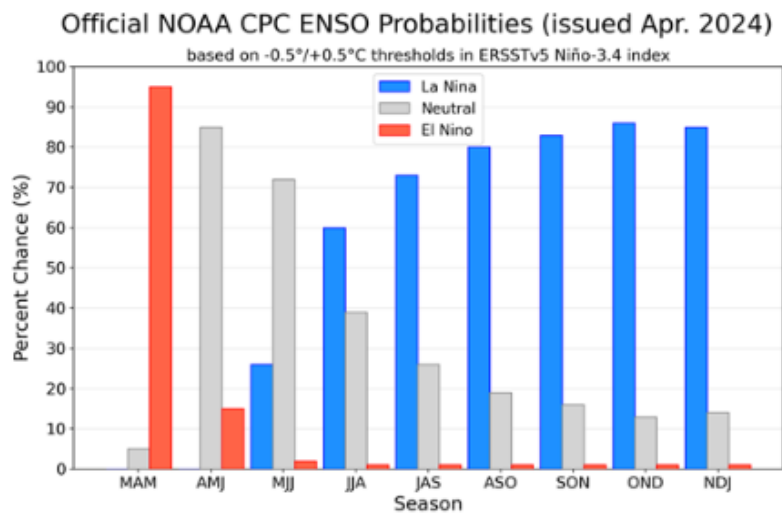
ภาพแสดง อุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่อยู่ลึกจากผิวน้ำทะเลลงไปจนถึงระดับ ๓๐๐ เมตร ๖

ลักษณะดังกล่าวส่งผลให้ระบบการหมุนเวียนบรรยากาศที่ระดับ ๘๕๐ มิลลิบาร์ (เฮกโตปาสกาล: hPa) หรือที่ความสูงประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลมตะวันออกที่มีกำลังแรงกว่าปกติพัดปกคลุมบริเวณพื้นที่เล็กๆ ด้านตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกแถบศูนย์สูตร สำหรับลมที่ระดับ ๒๐๐ มิลลิบาร์ (เฮกโตปาสกาล: hPa) หรือที่ความสูงประมาณ ๑๑ กิโลเมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีลมที่พัดปกคลุมกำลังใกล้เคียงค่าปกติ

ภาพแสดง การหมุนเวียนบรรยากาศที่ระดับ ๘๕๐ มิลลิบาร์ (เฮกโตปาสกาล: hPa)๑

การคาดหมาย จากอุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่มีค่าสูงกว่าค่าปกติ และระบบหมุนเวียนอากาศบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัต คาดว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญที่อยู่ในสภาวะเอลนีโญกำลังอ่อน จะอ่อนลงและเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะเป็นกลางในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน จากนั้นมีความน่าจะเป็นร้อยละ ๖๐ ที่จะเข้าสู่สภาวะลานีญาในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๗

ภาพแสดง การคาดการณ์ปรากฏการณ์ ENSO ราย ๓ เดือน ระหว่างเดือนเมษายนถึงธันวาคม ๒๕๖๗ แสดงให้เห็นว่าปรากฏการณ์เอลนีโญที่อยู่ในสภาวะเอลนีโญจะเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะปกติในช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน ๒๕๖๗ และมีแนวโน้มสูงที่จะเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะลานีญาในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม ๒๕๖๗

ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย คาดว่าประเทศไทยจะได้รับผลกระทบในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม ๒๕๖๗ ปริมาณฝนบริเวณประเทศไทยมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ส่วนอุณหภูมิจะสูงกว่าปกติ

สถานการณ์น้ำ

สภาพน้ำท่า(กรมชลประทาน ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗)

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.๒ ปริมาณน้ำไหลผ่าน ๒๙๒ ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน ๓๐๓ ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +๑๗.๓๐ ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง ๘.๔๐ เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.๑๓ ปริมาณน้ำไหลผ่าน ๘๕ ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน ๘๕ ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +๑๔.๔๘ ม.รทก. (เมื่อวาน +๑๔.๕๑ ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +๕.๖๑ ม.รทก. (เมื่อวาน +๕.๖๑ ม.รทก.)

รับน้ำเขาระบบส่งน้ำทุ่งฝนตะวันออก รวม ๘๘ ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน ๘๘ ลบ.ม./วินาที) โดยผานคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย) ๗๖ ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) ๑๒ ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก ๖ ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน ๖ ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ ๖๑ ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน ๕๙ ลบ.ม./วินาที) ผานคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) ๑๑ ลบ.ม./วินาที และผานคลองระพีพัฒน์แยกโต (ปตร.พระศรีเสาวภาค) ๒๙ ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเขาระบบส่งน้ำทุ่งฝนตะวันตก รวม ๙๓ ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน ๙๓ ลบ.ม./วินาที) โดยผานคลองมะขามเตาอุ้มทอง (ปตร.มะขามเตา-อุ้มทอง) ๐.๐ ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเตากระเสี้ยว (ปตร.มะขามเตา-กระเสี้ยว) ๐.๐ ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) ๓๕ ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) ๕๐ ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ ๘ ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.๒๙A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย ๑๐๔ ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน ๑๐๘ ลบ.ม./วินาที)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ ๔๑,๗๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๕ (ปริมาณน้ำใช้การได้ ๑๗,๘๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๔) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี ๒๕๖๖ (๔๔,๐๐๙ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ ๕๘) น้อยกว่าปี ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๒๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง ๑๑.๖๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำระบาย ๑๓๐.๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก ๓๔,๕๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตร

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ ๓๙,๒๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ ๕๕ (ปริมาณน้ำใช้การได้ ๑๕,๗๐๑ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ ๓๓) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี ๒๕๖๖ (๔๑,๓๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ ๕๘) น้อยกว่าปี ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๐๘๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน ๘.๘๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำระบายจำนวน ๑๑๘.๔๙ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก ๓๑,๖๘๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๓๕ แห่ง ปริมาณน้ำที่ความจกระดับเก็บกักทั้งหมด ๕,๔๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ มีปริมาณน้ำรวมทั้งสิ้น ๒,๕๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๗ ของปริมาณน้ำที่ระดับเก็บกัก ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี ๒๕๖๖ (๒,๖๗๙ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ ๕๐) น้อยกว่าปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตรสามารถรับน้ำได้อีก ๒,๘๘๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง วันที่ 1 พฤษภาคม 2567

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม.³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	11,525	46	4,780	26	80	1,083	592	55	502	51	88	25,908	12,117	47	5,282	28	13,791
ตอน.	12	8,368	3,700	44	2,048	30	226	2,061	1,048	51	883	47	238	10,429	4,748	46	2,931	34	5,681
กลาง	3	1,419	283	20	223	16	27	419	137	33	113	29	30	1,838	420	23	336	19	1,417
ตะวันตก	2	26,605	18,068	68	4,791	36	8	164	57	35	46	30	10	26,769	18,125	68	4,837	36	8,644
ตะวันออก	6	1,515	462	30	367	26	52	1,006	357	36	300	32	58	2,520	819	32	668	28	1,702
ใต้	4	8,194	5,202	63	3,492	54	42	679	334	49	281	45	46	8,874	5,536	62	3,772	53	3,337
รวม	35	70,926	39,240	55	15,701	33	435	5,411	2,525	47	2,124	42	470	76,337	41,765	55	17,825	34	34,572

หมายเหตุ เปลี่ยนความจุอ่างขนาดกลางใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 และ 30 มิ.ย.61 , *ไม่คิดอ่างฯ ที่เกินความจุ ที่ รณก.

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

แผนและผลการบริหารจัดการน้ำฤดูฝน ปี ๒๕๖๗ (๑ พ.ค. ๖๗ – ๓๑ ต.ค. ๖๗)

กรมชลประทาน วางแผนความต้องการใช้น้ำจากโครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลาง ทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนปี ๒๕๖๗ (วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ – ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖) ปริมาณน้ำใช้การทั้งหมด วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑๗,๘๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตรวางแผนจัดสรรน้ำชลประทานตามลำดับความสำคัญดังนี้ เพื่อการเกษตร ๖,๙๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตรรักษาระบบนิเวศน์และอื่นๆ ๖,๒๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตรเพื่อการอุปโภค – บริโภค ๑,๔๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตรและอุตสาหกรรม ๒๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตรสำหรับลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปริมาณน้ำใช้การ จำนวน ๔,๕๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร วางแผนจัดสรรน้ำชลประทานแยกเป็นเพื่อการเกษตร ๒,๘๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตรรักษาระบบนิเวศน์และอื่นๆ ๑,๘๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตรเพื่อการอุปโภค – บริโภค ๕๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

ผลการจัดสรรน้ำทั้งประเทศ (อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง) ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงปัจจุบันใช้น้ำไปแล้ว ๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็นร้อยละ ๑ ของแผนจัดสรรน้ำ

แผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน (ร่าง)

การส่งน้ำจะเป็นในลักษณะการส่งน้ำชลประทานเพิ่มเติมให้กับพื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน ที่มีปริมาณน้ำฝนเพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของพืชในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วงซึ่งเป็นไปตามสภาวะปกติของการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน โดยมีพื้นที่เป้าหมายการเพาะปลูกพืชฤดูฝนปี ๒๕๖๗ รวมทั้งประเทศประมาณ ๒๔.๙๐ ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปี ๑๗.๑๔ ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก ๐.๕๕ ล้านไร่ และอื่นๆ ๗.๒๑ ล้านไร่ มีความต้องการใช้น้ำภาคการเกษตร ๒๘,๖๓๑ ล้านลูกบาศก์เมตร นอกภาคเกษตร ๗,๔๕๙ ล้านลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วย การอุปโภค-บริโภค ๑,๒๖๒ ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม ๓๔๒ ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาบบนิเวศ ๓,๑๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และอื่นๆ ๒,๗๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมความต้องการใช้น้ำในช่วงฤดูฝนทั้งสิ้น ๓๖,๐๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตร กรมชลประทานวางแผนการจัดสรรน้ำรวม ๑๔,๘๒๑ ล้านลูกบาศก์เมตรแบ่งเป็น เพื่อการเกษตร ๖,๙๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค – บริโภค ๑,๔๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม ๒๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาบบนิเวศน์ ๓,๓๙๖ ล้านลูกบาศก์เมตร และอื่นๆ ๒,๘๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง และ ความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ชลประทาน

ภาค/ลุ่มน้ำ	ปริมาณน้ำใช้การ ณ วันที่ 25 เมษายน 2567 (ล้านลูกบาศก์เมตร)			ความต้องการใช้น้ำ (ล้านลูกบาศก์เมตร)					พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)			
	อ่างฯ ใหญ่	อ่างฯ กลาง	รวม	เกษตร	อุปโภค-บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ และอื่นๆ	รวม	ข้าวนาปี	พืชไร่-พืชผัก	อื่นๆ	รวม
เหนือ	5,068	515	5,583	5,774	117	28	442	6,361	5.51	0.12	1.51	7.14
กลาง	251	120	371	7,282	268	92	1,366	9,009	5.18	0.22	1.87	7.27
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,197	911	3,108	2,891	273	54	2,561	5,779	3.54	0.05	0.46	4.05
ตะวันออก	396	322	718	2,124	236	149	378	2,888	1.36	0.02	1.39	2.76
ตะวันตก	5,037	50	5,086	2,406	55	4	61	2,526	0.66	0.13	0.69	1.48
ใต้	3,569	298	3,867	8,154	314	14	1,047	9,528	0.88	0.02	1.29	2.19
รวมทั้งประเทศ	16,518	2,215	18,733	28,631	1,262	342	5,855	36,090	17.14	0.55	7.21	24.90
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา	4,857	-	4,857	9,936.47	207.18	54.16	88.94	10,286.75	8.23	0.15	2.20	10.58
ลุ่มน้ำแม่กลอง	5,037	50	5,087	1,854.31	74.40	0.00	1,143.03	3,071.74	0.45	0.11	0.52	1.08

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

อ่างเก็บน้ำภูมิพล และอ่างเก็บน้ำสิริกิติ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้รวมกันประมาณ ๔,๑๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำป่าสักชลสิทธิ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ ๑๕๗ ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ ๒๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตร(ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) สำหรับเป้าหมายการปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ท้ายอ่างเก็บน้ำภูมิพลและอ่างเก็บน้ำสิริกิติ์ ประมาณ ๑๐.๕๘ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปี ประมาณ ๘.๒๓ ล้านไร่พืชไร่-พืชผัก ประมาณ ๐.๑๕ ล้านไร่ และอื่นๆ ประมาณ ๒.๒๐ ล้านไร่ โดยมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกและกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ เป็นปริมาณน้ำประมาณ ๑๐,๒๘๖.๗๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

ลุ่มน้ำแม่กลอง

อ่างเก็บน้ำศรีนครินทร์ และอ่างเก็บน้ำวชิราลงกรณ มีปริมาณน้ำใช้การได้รวมกันประมาณ ๔,๗๙๑ ล้านลูกบาศก์เมตร (ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗) สำหรับเป้าหมายการปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทาน พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองมีพื้นที่รวมกันประมาณ ๑.๐๘ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปี ประมาณ ๐.๔๕ล้านไร่พืชไร่-พืชผัก ประมาณ ๐.๑๑ล้านไร่และอื่นๆ ประมาณ ๐.๕๒ ล้านไร่ โดยมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกและกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆเป็นปริมาณน้ำประมาณ ๓,๐๗๑.๗๔ล้านลูกบาศก์เมตร

การวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๗

พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน

๑. **ลุ่มน้ำเจ้าพระยา** ปริมาณน้ำต้นทุนในเขื่อนหลัก ๔ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗มีปริมาณน้ำเก็บกัก ๑๑,๒๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตรปริมาณน้ำใช้การได้ ๔,๕๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยแยกพื้นที่เป็น ๒ ส่วน คือ

๑.๑ ตอนบนของลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ (ตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ขึ้นไป)

- พื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งบางระกำ ๐.๒๖๕ล้านไร่ โดยแบ่งพื้นที่เพาะปลูก ๐.๒๖๕ ล้านไร่เริ่มส่งน้ำทำการเพาะปลูกตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗เป็นต้นไป

๑.๒ ตอนล่างของลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ (ตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ลงมา)

- พื้นที่ลุ่มต่ำ พื้นที่ ๑.๑๕ ล้านไร่ แนะนำให้ปลูกเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าสู่ฤดูฝน และมีปริมาณฝนเพียงพอ

- พื้นที่ตอน ๘.๒๓ล้านไร่ แนะนำให้ปลูกเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าสู่ฤดูฝน และมีปริมาณฝนเพียงพอ

๒. **ลุ่มน้ำแม่กลอง** ปริมาณน้ำต้นทุนในเขื่อนหลัก ๒ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗มีปริมาณน้ำเก็บกัก ๑๘,๐๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตรปริมาณน้ำใช้การได้ ๔,๗๙๑ ล้านลูกบาศก์เมตรโดยแยกพื้นที่เป็น ๒ ส่วน คือ

- พื้นที่ลุ่มต่ำ มีพื้นที่ประมาณ ๐.๐๘ ล้านไร่ ใน ๒ จังหวัด ประกอบด้วย **นครปฐม** และ **สุพรรณบุรี** แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗

- พื้นที่ตอน ประมาณ ๐.๓๗ล้านไร่ ใน ๗ จังหวัด ประกอบด้วย กาญจนบุรีสุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม แนะนำให้เพาะปลูกได้ตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคม

พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลปกติเมื่อเข้าช่วงฤดูฝนตกชุก ทั้งนี้ในพื้นที่ภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) ฤดูฝนจะแตกต่างจากภาคอื่น แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลปกติ

มาตรการของกรมชลประทานในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. จัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศให้เพียงพอตลอดทั้งปี
๒. การส่งเสริมการปลูกพืชฤดูฝนให้ใช้น้ำฝนเป็นหลัก ใช้น้ำชลประทานเสริมกรณีฝนทิ้งช่วงเท่านั้น
๓. บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยระบบและอาคารชลประทาน
๔. กักเก็บน้ำในเขื่อนให้มากที่สุด ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์เก็บกักน้ำต่ำสุด (Lower Rule Curve; LRC) ตามช่วงเวลา เพื่อความมั่นคงด้านการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศ
๕. วางแผนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย

สถานการณ์น้ำและปริมาณฝนในเขตจังหวัดนครปฐม

สถานการณ์น้ำ (ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗)

๑. ปริมาณน้ำที่ไหลมาจากลุ่มน้ำเจ้าพระยาเข้าสู่เขตจังหวัดนครปฐม โดยไหลผ่านประตูระบายน้ำโพธิ์พระยา ถ้าปริมาณน้ำที่ไหลผ่านประตูโพธิ์พระยา มีปริมาณตั้งแต่ ๒๐๐ ลบ.ม./วินาทีขึ้นไป และหรือปริมาณน้ำที่ไหลผ่านเข้าสู่เขตจังหวัดนครปฐม บริเวณสถานีวัดน้ำ T๑๓ (บ้านบางก่าร้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี) มีปริมาณตั้งแต่ ๒๕๐ ลบ.ม./วินาทีขึ้นไป สถานการณ์น้ำมีปริมาณมากอยู่ในภาวะวิกฤติชลประทานจะแจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวังน้ำท่วม

ปัจจุบันปริมาณน้ำที่ไหลผ่านเข้าสู่เขตจังหวัดนครปฐม บริเวณสถานีวัดน้ำ T๑๓ เท่ากับ ๐.๖๖๙ลบ.ม./วินาทีน้ำไหลผ่าน สถานีวัดระดับน้ำ T.๑ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ๐.๗๐๒ ลบ.ม./วินาที

๒. ปริมาณน้ำที่ไหลมาจากลุ่มน้ำแม่กลองเข้าสู่เขตจังหวัดนครปฐม โดยไหลผ่านคลองระบายน้ำท่าสาร-บางปลา ซึ่งคลองฯ ดังกล่าว สามารถรับน้ำได้ถึง ๕๐ ลบ.ม./วินาทีปัจจุบันปริมาณน้ำที่ไหลผ่านปากคลองท่าสาร-บางปลาระบายลงสู่ม่น้ำท่าจีนผ่านประตู.บางปลา ๔๐.๗๓ ลบ.ม./วินาที

๓. ระดับน้ำในแม่น้ำท่าจีนมีระดับน้ำ ๐.๗๐๒ ม.รทก.ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ “ปกติ” (อ้างอิงที่สถานีอำเภอ นครชัยศรี T.๑ เป็นเกณฑ์ในการเฝ้าระวังระดับน้ำในแม่น้ำท่าจีนของจังหวัด)

ปริมาณฝนสะสม (สถานีอุตุวิทยานครปฐม ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗)

จังหวัดนครปฐม มีปริมาณฝนสะสมรายปี เท่ากับ ๓๓.๓๑ มิลลิเมตร (ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงปัจจุบัน) ฝนสะสมรายวัน ๐.๐ มิลลิเมตร (ปริมาณฝนสะสมของค่าปกติโดยคิดที่ปีฐาน พ.ศ.๒๕๒๔)

ปริมาณน้ำต้นทุน

ปริมาณน้ำต้นทุนที่ใช้เพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค และกิจกรรมอื่นๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม มาจาก ๒ ลุ่มน้ำหลัก คือ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำแม่กลอง ดังนี้

๑. ปริมาณน้ำต้นทุนจากลุ่มน้ำเจ้าพระยา มาจาก ๔ เขื่อนหลัก คือ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ปัจจุบันทั้ง ๔ เขื่อน มีปริมาณน้ำเก็บกักรวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๒๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๔๕% ของความจุที่ระดับเก็บกักรวมทั้งหมดของ ๔ เขื่อน และมีปริมาณน้ำต้นทุนที่สามารถนำไปใช้เพื่อการเกษตร และกิจกรรมอื่นๆ จำนวนทั้งสิ้น ๔,๕๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตรคิดเป็น ๒๕ % จากปริมาณน้ำทั้งหมดที่สามารถนำไปใช้ได้

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ ภูมิพล สิริกิติ์ แคว้นน้อยฯ และป่าสักฯ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	6,684	50	2,884	30	0.00	0.00	28.00	28.00	6,778
สิริกิติ์	4,126	43	1,276	19	3.72	1.96	11.07	10.99	5,384
ภูมิพล+สิริกิติ์	10,809	47	4,159	25	3.72	1.96	39.07	38.99	12,163
แคว้นน้อยฯ	286	30	243	27	0.00	0.00	2.59	2.59	653
ป่าสักชลสิทธิ์	160	17	157	16	0.00	0.00	3.46	3.46	800
รวมทั้งหมด	11,256	45	4,560	25	3.72	1.96	45.12	45.04	13,615

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

๒. ปริมาณน้ำต้นทุนจากกลุ่มน้ำแม่คลอง มาจาก ๒ เขื่อนหลัก คือ เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ ปัจจุบันทั้ง ๒ เขื่อน มีปริมาณน้ำเก็บกัก รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๘,๐๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๖๘% ของความจุที่ระดับเก็บกักรวมทั้งหมดของ ๒ เขื่อน และมีปริมาณน้ำต้นทุนที่สามารถนำไปใช้เพื่อการเกษตรและกิจกรรมอื่นๆจำนวนทั้งสิ้น ๔,๗๙๑ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็น ๓๖% จากปริมาณน้ำทั้งหมดที่สามารถนำไปใช้ได้

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ ศรีนครินทร์ และวชิราลงกรณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่าง	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ศรีนครินทร์	12,943	73	2,678	36	1.34	0.0	18.05	18.03	4,802
วชิราลงกรณ	5,125	58	2,113	36	0.00	0.0	17.10	17.06	3,735
รวมทั้งหมด	18,068	68	4,791	36	1.34	0.0	35.15	35.09	8,537

(หน่วย: ล้าน ลบ.ม.)

คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ปัญหาอุทกภัยของจังหวัดนครปฐม เนื่องจากสาเหตุหลัก ๒ ประการ ซึ่งเป็นไปตามลักษณะพื้นที่ ดังนี้

๑) เกิดจากฝนตกหนักนอกพื้นที่จังหวัดนครปฐมไล่มาตั้งแต่ภาคเหนือ ภาคกลางตอนบน และภาคกลางตอนล่าง จนทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยามีปริมาณมากจนเกินขีดความสามารถในการระบายน้ำได้ ทำให้เกิดภาวะน้ำล้นตลิ่งแม่น้ำเจ้าพระยาเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่การเกษตร บ้านเรือนของราษฎร และพื้นที่เศรษฐกิจต่างๆ ทำให้ต้องมีการบริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมซึ่งพื้นที่ทางตอนเหนือของจังหวัดนครปฐมจึงได้มีการผันน้ำออกมาทางแม่น้ำท่าจีน เพื่อช่วยเร่งระบายน้ำเหนือให้ลงสู่ทะเลได้รวดเร็วขึ้นด้วยเหตุที่น้ำเหนือที่ไหลลงแม่น้ำท่าจีนมีปริมาณที่มากประกอบกับมีฝนตกหนักในพื้นที่และมีอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้การระบายน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐมเป็นไปอย่างล่าช้า ทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำท่าจีนยกตัวสูงขึ้นจนเกิดภาวะน้ำเอ่อล้นตลิ่งและบางส่วนได้ไหลย้อนเข้าตามคูคลองสาขาต่างๆ จนเอ่อล้นไหลเข้าท่วมพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนของราษฎร โดยพื้นที่ที่เกิดปัญหาน้ำท่วมซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นทางตอนบนและตอนล่างของจังหวัดบริเวณริมแม่น้ำท่าจีน ได้แก่ อำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรีและอำเภอสสามพราน

๒) เกิดจากฝนที่ตกหนักในพื้นที่แล้วท่วมขังพื้นที่ เนื่องจาก บางส่วนไม่มีคูคลองระบายน้ำ หรือไม่สามารถระบายน้ำลงคลองสาขาของแม่น้ำท่าจีนได้ ต้องรอให้ปริมาณน้ำและระดับน้ำในแม่น้ำท่าจีน ลดน้อยลงจึงจะสามารถระบายน้ำได้ และบางส่วนมีปัญหาการกีดขวางการไหลของน้ำจนเป็นเหตุให้เกิดภาวะ น้ำท่วมขังพื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนของราษฎร โดยพื้นที่ที่เกิดปัญหาน้ำท่วมขังจากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นทางตอนกลางและตอนเหนือของจังหวัด ได้แก่ อำเภอกำแพงแสน

ทั้งนี้ จากข้อมูลการคาดหมายสภาพอากาศซึ่งจะเกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง รวมถึงสถานการณ์ ปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญาที่จะเกิดผลกระทบต่อประเทศไทย ทำให้ปริมาณฝนมีค่าต่ำกว่าค่าปกติคาดว่า จังหวัดนครปฐมจะไม่ประสบปัญหาความแห้งแล้ง เนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนซึ่งจัดสรรให้จังหวัดนครปฐมยังมี เพียงพอดลัดจนจังหวัดมีระบบชลประทานครอบคลุมทั้งพื้นที่ และไม่ประสบปัญหาอุทกภัย

อย่างไรก็ตามในช่วงที่มีฝนตกชุก/ฝนตกหนักยังคงต้องมีการติดตามสถานการณ์และเฝ้าระวัง อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยบริเวณนอกคันกั้นน้ำริมแม่น้ำนครชัยศรี ในพื้นที่ อำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสสามพราน

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย/เฝ้าระวัง จังหวัดนครปฐม

□ สถานการณ์โรคระบาดในพืช ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ

- โรคในพืช จังหวัดนครปฐมไม่พบการระบาดของโรค/ศัตรูพืช (ที่มีความเสียหายในระดับเศรษฐกิจ) แต่ยังคงมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปีโดยพบศัตรูมะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำ มะพร้าว ไรสีขามะพร้าว ตัวงแรมมะพร้าว และในพืชผัก ได้แก่ ตัวงหมัดผัก เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ตัวงเต่าแดง ทั้งนี้ มีการติดตามเฝ้าระวังและปล่อยศัตรูธรรมชาติเพื่อควบคุมพื้นที่ไม่ให้เกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง ส่วนสถานการณ์เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลคาดว่า การระบาดจะไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากมีการควบคุมปริมาณการจัดสรรน้ำเพื่อการปลูกข้าวในเขตพื้นที่ภาคกลางหลายจังหวัด ส่วนสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ได้ดำเนินการให้คำแนะนำเกษตรกรให้มีการจัดการโดยวิธีผสมผสาน การทำความสะอาดแปลงมะพร้าวและเก็บทางมะพร้าวให้เป็นระเบียบการตัดแต่งทางมะพร้าวให้สะอาดและโล่ง เพื่อกำจัดแหล่งขยายพันธุ์และแนะนำการใช้แตนเบียนในการควบคุมและควบคุมพื้นที่การระบาดของหนอนหัวดำแบบครอบคลุมพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

- โรคในปศุสัตว์ปัจจุบันยังไม่พบการระบาดของโรค ทั้งนี้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้มีการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย (FMD) ในโคนมเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และได้ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้สังเกตอาการสัตว์เลี้ยงอย่างใกล้ชิด เพราะอากาศแปรปรวนอาจจะทำให้สัตว์เกิดโรคต่างๆ ได้ง่าย เช่น โรคปากและเท้าเปื่อย โรคไข้หวัดนก เป็นต้น

- โรคในสัตว์น้ำ ปัจจุบันยังไม่พบการระบาดของโรคในสัตว์น้ำ ทั้งนี้ สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนสถานการณ์สภาพอากาศและให้คำแนะนำป้องกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำ

กลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดโครงสร้างเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ ดังนี้

- ระดับนโยบาย

๑) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

๒) คณะอนุกรรมการวางแผนติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

- ระดับปฏิบัติการ

๑) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฝ้าระวังติดตามสถานะทางอุตุนิยมวิทยา จากหน่วยงานต่างๆ ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์ https://www.moac.go.th/service_all-agriculture_situation

- กรมชลประทาน โดยศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC ๑-๓๓) ติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ สภาพน้ำท่า และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกร และประชาชนทราบผ่านทางสื่อต่างๆ รวมทั้งเว็บไซต์ www.rid.go.th และ <http://wmsc.rid.go.th/> พร้อมทั้งให้บริการสายด่วน ๑๔๖๐

- กรมพัฒนาที่ดิน เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่ที่ประสบภัยล่วงหน้า เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปทราบผ่านทางเว็บไซต์ <http://irw๑๐๑.ddd.go.th/index.php>

- กรมปศุสัตว์โดยศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ (ศปภ.ปศ.)
ติดตามข้อมูลสภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา และรายงานผล ผ่านทาง Line : DLD Disaster

๒) ส่วนภูมิภาค : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูล
ข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อ
ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์
ในพื้นที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

ทั้งนี้ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัด

การติดตามและรายงานผล

๑. สถานการณ์น้ำ/สภาพอากาศ

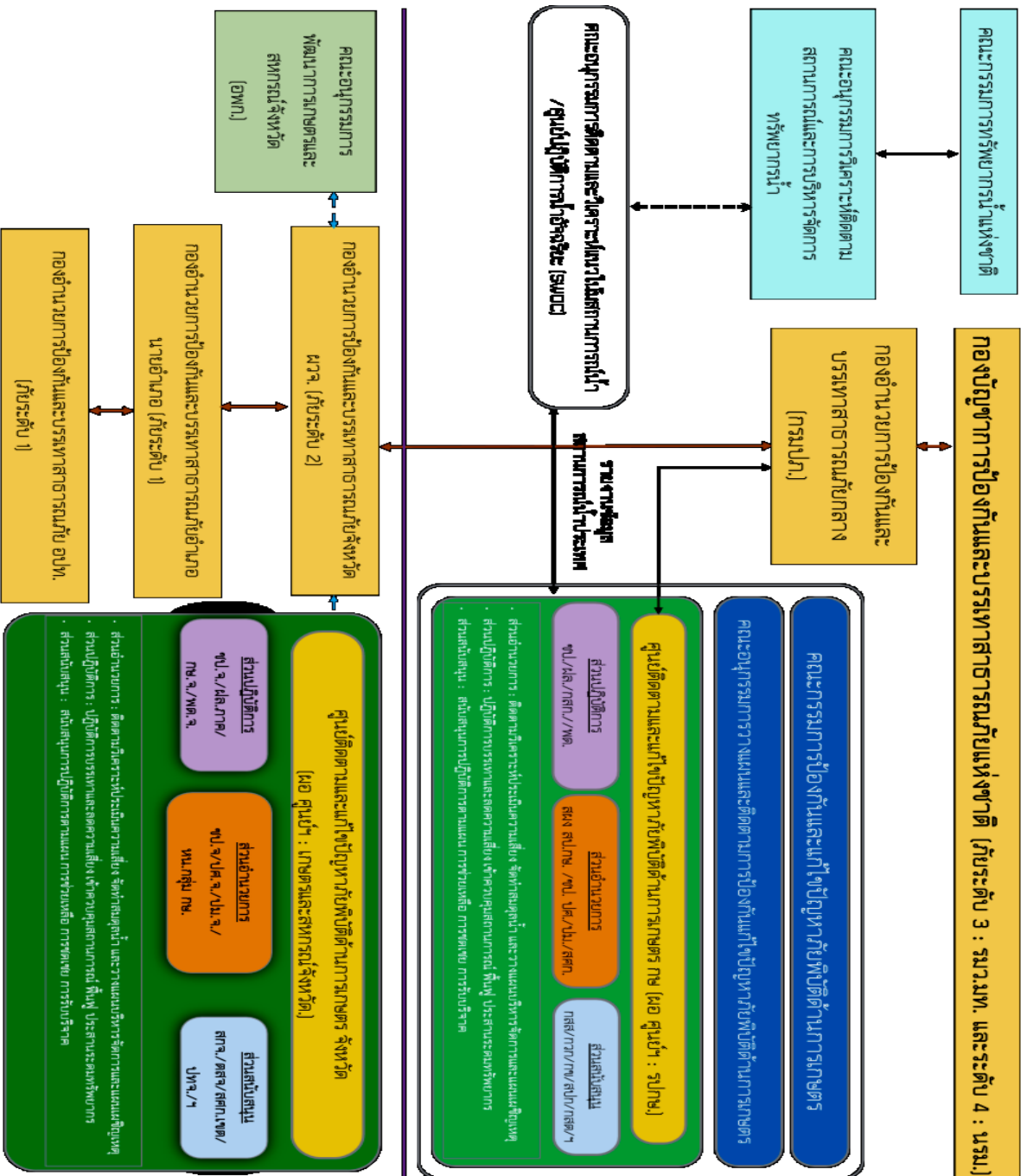
โครงการชลประทานนครปฐม สถานีอุตุนิยมวิทยานครปฐม รายงานสถานการณ์ทุกวัน

๒. ผลกระทบด้านการเกษตร

หน่วยงานรับผิดชอบด้านพืช ประมง ปศุสัตว์รายงานเมื่อเกิดภัย

๓. การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร

ศูนย์ติดตามฯ ระดับจังหวัด (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม)เมื่อเกิดภัย

บัญชีทรัพยากรหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

รายการ	จำนวน	หน่วยงาน	สถานที่ตั้ง
๑. เครื่องจักรเครื่องมือ อุปกรณ์			
๑.๑ เครื่องสูบน้ำ	๑ เครื่อง	โครงการชลประทานนครปฐม	ต.ทัพหลวง อ.เมืองฯ จ.นครปฐม
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)	๙๑ เครื่อง	สำนักงานชลประทานที่ ๑๓	ต.ม่วงชุม อ.ท่าม่วงจ.กาญจนบุรี
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)	๕๒ เครื่อง	ส่วนบริหารเครื่องจักรกลที่ ๖	ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
๑.๒ รถชุด	๔ คัน	สำนักงานชลประทานที่ ๑๓	ต.ม่วงชุม อ.ท่าม่วงจ.กาญจนบุรี
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)	๙๖ คัน	ส่วนบริหารเครื่องจักรกลที่ ๖	ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
๑.๓ รถแทรกเตอร์	๑๒ คัน	สำนักงานชลประทานที่ ๑๓	ต.ม่วงชุม อ.ท่าม่วงจ.กาญจนบุรี
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)	๙๗ คัน	ส่วนบริหารเครื่องจักรกลที่ ๖	ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
๑.๔ รถบรรทุก	๓๒ คัน	สำนักงานชลประทานที่ ๑๓	ต.ม่วงชุม อ.ท่าม่วงจ.กาญจนบุรี
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)	๖๓ คัน	ส่วนบริหารเครื่องจักรกลที่ ๖	ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
๑.๕ รถบรรทุกน้ำ	๖ คัน	สำนักงานชลประทานที่ ๑๓	ต.ม่วงชุม อ.ท่าม่วงจ.กาญจนบุรี
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)	๑๒ คัน	ส่วนบริหารเครื่องจักรกลที่ ๖	ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
๑.๖ รถยนต์ราชการ	๑๐ คัน	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม	
๑.๗ เรือชุดกำจัดวัชพืช	๒ ลำ	สำนักงานชลประทานที่ ๑๓	ต.ม่วงชุม อ.ท่าม่วงจ.กาญจนบุรี
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)			
๑.๘ เรือชุด	๑๐ ลำ	ส่วนบริหารเครื่องจักรกลที่ ๖	ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
(สามารถขอสนับสนุนเพิ่มเติม)			
๒. เมล็ดพันธุ์พืชผัก	๑,๐๐๐ ซอง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม	ต.ทุ่งขวางอ.กำแพงแสน จ.นครปฐม
๓. ด้านปศุสัตว์			
- หญ้าแห้ง	๑๐ ตัน	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม	๘๖ ถ.ราชดำเนินใน ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม
- ยาเวชภัณฑ์	๓,๐๐๐ ซอง		

การติดต่อประสานงาน

หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม	๐๓๔-๓๔๐๐๓๘	๐๓๔-๓๔๐๐๓๘
สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม	๐๓๔-๒๕๕๗๔๐	๐๓๔-๒๑๘๗๕๖
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม	๐๓๔-๒๕๕๗๗๐๕ ต่อ ๑๐๙	๐๓๔-๒๕๕๗๗๐๕ ต่อ ๑๐๒
สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม	๐๓๔-๓๔๐๐๓๕	๐๓๔-๓๔๐๐๓๖
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม	๐๓๔-๒๔๑๖๓๒ ต่อ ๑๑	๐๓๔-๒๔๑๖๓๕
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม	๐๓๔-๒๔๒๗๑๓	๐๓๔-๒๕๐๘๗๖ ต่อ ๑๐๒
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม	๐๓๔-๒๗๒๐๔๐-๒	๐๓๔-๒๗๒๐๔๑
โครงการชลประทานนครปฐม	๐๓๔-๒๖๒๒๙๖ ต่อ ๑๑	๐๓๔-๒๙๐๘๗๒
สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	๐๓๔-๓๕๕๑๘๖-๗	๐๓๔-๓๕๕๑๘๙
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม	๐๓๔-๓๕๑๔๘๖-๗	๐๓๔-๓๕๑๔๘๗
ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี	๐๓๒-๙๑๙๙๓๙	๐๓๒-๙๑๙๙๓๙
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๓๗๙๕๑	๐๓๒-๓๓๗๙๕๑
สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดนครปฐม	๐ ๓๔๒๕ ๔๒๑๗	๐ ๓๔๒๔ ๒๕๓๓
ศูนย์หม่อมอมระเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กาญจนบุรี	๐ ๓๔๙๑ ๙๗๐๗	๐ ๓๔๙๑ ๙๗๐๗
การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดกาญจนบุรี	๐ ๓๔๖๐ ๐๒๓๑	๐ ๓๔๖๐ ๐๒๓๒
สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม	๐ ๓๔๓๔ ๐๒๓๐	๐ ๓๔๓๔ ๐๒๓๐
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด นครปฐม	๐ ๓๔๓๔ ๐๐๒๕ - ๒๖	๐ ๓๔๓๔ ๐๐๒๕ - ๒๖
สถานีอุตุวิทยามวิทยานครปฐม	๐ ๓๔๓๕ ๑๙๔๕	๐ ๓๔๓๕ ๑๙๔๕

ส่วนที่ ๔
แผนป้องกันและเผชิญเหตุสาธารณภัยด้านการเกษตร
เดือนมิถุนายน - ธันวาคม ๒๕๖๗

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	๒๕๖๗							หน่วยงาน
				มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ก่อนเกิดภัย											
การป้องกันและลดผลกระทบ											
๑. สร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยง											
๑.๑ การประชาสัมพันธ์ผ่านทุกช่องทาง เพื่อการป้องกัน เตรียมรับมือภัย และลดผลกระทบ	เดือนละครึ่ง	งบปกติ	๗ อำเภอ	←→							หน่วยงานในสังกัด กษ.
- สร้างการรับรู้ การให้คำแนะนำทางวิชาการ (ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ดิน) วิธีการรับตัว/การวางแผนการดูแลรักษาผลผลิตในห่วงโซ่มูลค่า				←→							ส.น.เกษตรจังหวัดนครปฐม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม ส.น.ประมงจังหวัดนครปฐม ส.น.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม
- ประชาสัมพันธ์เดือนการระบาด เฝ้าระวัง โรคและแมลงศัตรูพืชประจำเดือน	เดือนละครึ่ง			←→							ส.น.เกษตรจังหวัดนครปฐม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม
- ประชาสัมพันธ์แจ้งเดือนภัยถึงช่วงเวลาหรือภาวะภัยที่จะมาถึง และการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในห่วงโซ่มูลค่า				←→							ส.น.ประมงจังหวัดนครปฐม
- ประชาสัมพันธ์เกษตรกรข้อมูลข่าวสารเตรียมการป้องกันภัย โดยการสำรองเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ การทำวัคซีน				←→							ส.น.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม
๑.๒ การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมถึงให้คำแนะนำด้านการจัดทำบัญชี				←→							สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม
- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำบัญชี นำไปใช้เพื่อวางแผนการใช้จ่ายเงิน วางแผนต้นทุนอาชีพให้แก่เกษตรกร				←→							
๑.๓ ลงพื้นที่ออกหน่วยให้บริการเกษตรกร				←→							
- ให้บริการด้านวิชาการ ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา ติดตามสถานการณ์ข้าว และช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยหน่วยเคลื่อนที่	๗ อำเภอ		๗ อำเภอ	←→							ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี
- ให้บริการด้านเกษตร ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จังหวัดนครปฐม (ประเด็นการรับมือกับสถานการณ์ในห่วงโซ่มูลค่า แจ้งสถานการณ์ และวิธีการปรับตัว ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือต่างๆ)	๑ ครั้ง			←→							หน่วยงานในสังกัด กษ.
- ให้บริการถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จังหวัดนครปฐม สอนแนะนำการจัดทำบัญชีรับจ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกร ส่งเสริมการใช้ SmartMe กรณีที่เกษตรกรมีความพร้อมสามารถทำบัญชีด้วย Smart Phone ได้ ส่งเสริมให้ใช้แอปพลิเคชัน SmartMe ทักยังไม่พร้อมให้บันทึกบัญชีด้วยมือ โดยให้สมุดบัญชีรับจ่ายในครัวเรือนและสมุดบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๒ ครั้ง	๒ อำเภอ		←→							สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม
๑.๔ พัฒนาฐานเรียนรู้ด้านบัญชีและจัดทำข้อมูลต้นทุนอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของพท. และโมเดลเรียนรู้อาสาประจำศูนย์การเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านบัญชีรับจ่ายในครัวเรือนและสมุดบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ			๗ อำเภอ	←→							สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม
๒. การติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์											
- การติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ และรายงานสถานการณ์	๗ อำเภอ	งบปกติ	๗ อำเภอ	←→							โครงการชลประทานนครปฐม

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	๒๕๖๗							หน่วยงาน		
				มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจวัดสภาพอากาศ ปริมาณฝน อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ และรายงานสถานการณ์ - สำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชระบาดอย่างเป็นระบบ โดยจัดให้แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช 	สำปาดห่อครึ่ง										สถานีศูนย์นิเวศวิทยานครปฐม		
เพื่อการเฝ้าระวัง											<ul style="list-style-type: none"> สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม 		
<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศูนย์ขยายระบบเดือนกัญการระบาดของศัตรูข้าว - การสำรวจการเลี้ยงจระเข้ ตรวจสุขภาพความแข็งแรงสถานที่เลี้ยง จำนวนจระเข้ พร้อมจัดทำบัญชี 											<ul style="list-style-type: none"> ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม 		
๓. การบริหารจัดการน้ำ													
เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยในแหล่งลุ่มน้ำ บริหารการจืดสร/ระบายน้ำ	ลุ่มน้ำแม่กลอง, เจ้าพระยา	งบปกติ	๗ อำเภอ									โครงการชลประทานนครปฐม	
๔. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาการเกิดภัย													
การขุดลอก กักจัดวัชพืช รั้วปรังแกไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ ในคลองชลประทานคลองส่งน้ำ ในพื้นที่ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรับ/ระบายน้ำ	๗ อำเภอ	งบปกติ	๗ อำเภอ									โครงการชลประทานนครปฐม	
การเตรียมความพร้อม													
๕. การเตรียมความพร้อมศูนย์ฯ จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง													
<ul style="list-style-type: none"> - การประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร (ในรูปแบบต่างๆ) 	อย่างน้อยเดือนละครั้ง	งบปกติ										ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด	
เพื่อติดตามสถานการณ์ภัยต่างๆ และเตรียมความพร้อม													
<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ตามภารกิจหน้าที่ 	๑ ครั้ง											สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม	
๖. การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยและเตรียมพร้อมพื้นที่													
<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย (น้ำท่วม) - การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยและการจัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่เสี่ยง 	๗ อำเภอ ๑๐๗ ตำบล ๓๔,๘๖๗ ครัวเรือน	งบปกติ	๗ อำเภอ									<ul style="list-style-type: none"> ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม 	
๗. การจัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกร													
จัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน	๓ ระบบ	งบปกติ	๗ อำเภอ									<ul style="list-style-type: none"> สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม 	
<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียน และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้เป็นปัจจุบัน 	๑ ครั้ง		๗ อำเภอ										
๘. การเตรียมความพร้อมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ													
๘.๑ จัดทำฐานข้อมูลบัญชีทรัพยากรเครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์	๑ บัญชี											ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด	
๘.๒ การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ (เครื่องสูบน้ำ)												โครงการชลประทานนครปฐม	

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	๒๕๖๗							หน่วยงาน	
				ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
	๗๑ เครื่อง		พื้นที่ส่วนขยายของแม่ทัพ (กรณีเจ้าชายของแม่ทัพ) ในเขตสำนักชลประทานที่ ๓๓									
	๑๕ เครื่อง		พื้นที่ส่วนขยายของแม่ทัพ (กรณีเจ้าชายของแม่ทัพ) ในเขตสำนักชลประทานที่ ๓๓									
	๒ เครื่อง		ประตูระบายน้ำคลองบางเขน อ.บางเขน อ.นครชัยศรี (ติดตั้งที่ประตูระบายน้ำ)									
	๒ เครื่อง		ประตูระบายน้ำคลองสีปราง อ.สีปราง อ.นครชัยศรี (ติดตั้งที่ประตูระบายน้ำ)									
	๑ เครื่อง		ประตูระบายน้ำคลองใหญ่ อ.นครชัยศรี อ.บางคาบ (ติดตั้งที่ประตูระบายน้ำ)									
	๒ เครื่อง		คลองเจริญบุรุษ									
	๖ เครื่อง		ป่าคลองหินคา									
๘.๓ การสำรองปัจจัยการผลิต												
๑) การสำรองเมล็ดพันธุ์พืชผัก	๑๖,๐๐๐ ซอง		๗ อำเภอ	←	←	←	←	←	←	←	←	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม
๒) สำรองเมล็ดพันธุ์ข้าว (สำหรับสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ต้นข้าวเสียหายสิ้นเชิง หรือเสียหายมากกว่าร้อยละ ๘๐ และมีการประกาศเขตภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉิน ประกอบด้วยขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อการเพาะปลูก)			๗ อำเภอ	←	←	←	←	←	←	←	←	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี
๓) การเตรียมสนับสนุนวัสดุเชื้อจุลินทรีย์พร้อมใช้เพื่อควบคุมศัตรูพืช	๗ ศูนย์	๓๕,๐๐๐	๗ อำเภอ	←	←	←	←	←	←	←	←	สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม
๔) การสำรองเสบียงสัตว์				←	←	←	←	←	←	←	←	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม
- เเสบียงสัตว์ เช่น หล้าแห้ง/ฟางแห้ง	๑๒,๐๐๐ ก.ก.		๗ อำเภอ									
- การจัดเตรียมยาเวชภัณฑ์ เช่น ยาปฏิชีวนะ	๓,๐๐๐ ซอง		๗ อำเภอ									
๘.๔ การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านปศุสัตว์				←	←	←	←	←	←	←	←	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม
๑) แผนอพยพสัตว์			๗ อำเภอ									
๒) การให้คำแนะนำทางวิชาการ	๓ ครั้ง		๗ อำเภอ									
๓) พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอาสาปศุสัตว์/เครือข่าย												
- สร้างเครือข่ายเกษตรกรอาสาปศุสัตว์/เครือข่าย	๗ แห่ง		๗ อำเภอ									
- จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายเกษตรกรอาสาปศุสัตว์	๗ ครั้ง		๗ อำเภอ									
ขณะเกิดภัย												
การเผชิญเหตุ												
๑. การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์		งบปกติ										
- ติดตามสถานการณ์น้ำ แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร/สถานการณ์น้ำผ่านช่องทางต่างๆ			พื้นที่ประสบภัย									หน่วยงานในสังกัด กษ.
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามประเมินสถานการณ์การระบาดของโรค/ศัตรูพืช และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงในพื้นที่ระบาดและพื้นที่ใกล้เคียงผ่านสื่อต่างๆ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ แนะนำวิธีการควบคุมที่ถูกต้องให้เกษตรกร			พื้นที่ประสบภัย									ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗							หน่วยงาน	
				มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
- ติดตามสถานการณ์น้ำ แจ้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร/สถานการณ์น้ำผ่านครุภูมิอาสา รวมทั้งเว็บไซต์ของหน่วยงาน												สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม
๒. การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาทุกภัย - ระเบียบการจัดสรร/ระบายน้ำ เพื่อลดผลกระทบ	พื้นที่ประสบภัย	งบปกติ	พื้นที่ประสบภัย									โครงการชลประทานนครปฐม
๓. การส่งกำลังบำรุง จัดหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการ/ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเฉพาะหน้า - ให้การสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยด้านการเกษตร - ติดตาม เฝ้าระวังการหลุดรอดของระบบเขื่อนฝายในพื้นที่ประสบภัย - การให้คำแนะนำด้านการเกษตร - การดูแลสภาพคันดิน / สนับสนุนเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์ - เฝ้าระวังโรคพืช และโรคสัตว์	พื้นที่ประสบภัย	งบปกติ	พื้นที่ประสบภัย									โครงการชลประทานนครปฐม สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี
- รถหน่วยบริการเคลื่อนที่ (อาร์กขาพิจ) เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำเบื้องต้น	๔ วัน/สัปดาห์	งบอุดหนุนจังหวัด	พื้นที่ประสบภัย									สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม
๔. การติดตามและรายงาน - สำรวจ/ประเมินผลกระทบ รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นของหน่วยงานไปยังกษัตริ์ดินสังกัด และศูนย์ติดตามฯ จังหวัด	พื้นที่ประสบภัย	งบปกติ	พื้นที่ประสบภัย									สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม
- ติดตาม/รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นของหน่วยงานไปยังศูนย์ติดตามฯ กระทรวงฯ / จังหวัด	พื้นที่ประสบภัย		พื้นที่ประสบภัย									ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
หลังเกิดภัย												
การฟื้นฟู												
๑. การสำรวจและประเมินความเสียหาย - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการสำรวจ และประเมินความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบทุกภัย/โรครบาดพืช-สัตว์	พื้นที่ประกาศเขตฯ	งบปกติ	พื้นที่ประกาศเขตฯ									สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม
๒. การช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ - การเสนอขอรับการช่วยเหลือ โดยผ่าน ก.ส.ภ.อ./ก.ส.ภ.จ. ตามระเบียบทางราชการ	พื้นที่ประกาศเขตฯ	เงินอุดหนุนราชการ										สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม สนง.เกษตรจังหวัดนครปฐม สนง.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม สนง.ประมงจังหวัดนครปฐม

กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	IOD/low						หน่วยงาน
				มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค.ค.	พ.ย.	
๓. การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร และอาชีพให้แก่เกษตรกร ๓.๑ การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว/พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ รวมถึงเสบียงสัตว์/เวชภัณฑ์ ตามความเหมาะสม และการฟื้นฟูอาชีพ	พื้นที่ประสบภัย									ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี สน.เกษตรจังหวัดนครปฐม สน.ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม สน.ปรม.จังหวัดนครปฐม สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม
๓.๒ การฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินพื้นที่การเกษตร - สนับสนุนสารเร่งพืชปุ๋ยสดต่างๆ น้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมัก เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน - ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน - บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วย LDD Test Kit										
๔. การให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินแก่เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร - สนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์	สหกรณ์	เงินกองทุน								สน.สหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๑) สำรวจความต้องการใช้เงินกองทุนฯ เพื่อนำไปช่วยเหลือสมาชิกที่ได้รับผลกระทบ	ในพื้นที่ประสบภัย	พัฒนาสหกรณ์								
๒) ให้สหกรณ์แจ้งความประสงค์ใช้เงินกองทุนฯ พร้อมแผนการใช้เงินในการช่วยเหลือสมาชิก										
๓) แจ้งผลการจัดสรรเงินที่สหกรณ์จะได้รับการสนับสนุนไปช่วยเหลือสมาชิกให้สหกรณ์ฯ ทราบ										
๔) สหกรณ์ฯ จัดทำคำขอใช้เงินกองทุนฯ พร้อมเอกสารประกอบ										
๕) จัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ฯ เพื่อพิจารณาแผนการใช้เงินเพื่อช่วยเหลือสมาชิกของสหกรณ์										
๖) อนุมัติเงินกู้ให้แก่สหกรณ์ที่ได้รับการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้เงินเพื่อนำไปช่วยเหลือสมาชิก										
๗) สหกรณ์ฯ จัดทำสัญญากู้ยืมเงิน และสัญญาค้ำประกัน หรือจดจำนองที่ดินเป็นประกัน (ถ้ามี)										
๘) กรมส่งเสริมสหกรณ์โอนเงินกู้ยืมจากกองทุนฯ ให้สหกรณ์ฯ นำไปช่วยเหลือสมาชิก										
- ลดภาระหนี้สินสมาชิกกองทุนปฏิรูปที่ดินลุ่มเกษตรกรที่ประสบภัย	พื้นที่ประกาศเขตฯ	เงินกองทุนฯ								สน.การปฏิรูปที่ดินนครปฐม
- โครงการประกันภัยพืชผลทางการเกษตร	พื้นที่ประกาศเขตฯ	งบจากประกัน วินาศภัยไทย								สน.ธ.ก.ส. จังหวัดนครปฐม
- โครงการผลิตหม่อนทำรังไหม/การปรับปรุงโครงสร้างไหม		งบปกติ								
- มาตรการให้ความช่วยเหลือ (ลด/งดดอกเบี้ย) แก่เกษตรกรกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและรายจน	พื้นที่ประกาศเขตฯ	เงินกองทุนฯ								สน.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม สน.ธ.ก.ส. จังหวัดนครปฐม
๕. การติดตามและรายงาน - รายงานผลการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือไปยังศูนย์ติดตามฯ จังหวัด - ติดตามเร่งรัดการให้ความช่วยเหลือ/รายงานผลการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปยังศูนย์ติดตามฯ กระทรวงฯ	พื้นที่ประกาศเขตฯ	งบปกติ								หน่วยงานในสังกัด กษ. ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
ศาลากลางจังหวัดนครปฐม ชั้น ๒ (ฝั่งตะวันตก)
ตำบลถนนขาด อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๓๔๓๔ ๐๐๓๘
www.opsmoac.go.th/nakhonpathom